

Jaarverslag 2015
Faunabeheereenheid
Noord-Holland

Inhoudsopgave

Over de Faunabeheereenheid Noord-Holland	2
Voorwoord	3
Inleiding	5
Algemeen	7

Deel 1: Verslag van de activiteiten

1. Faunabeheerplannen, jaarverslag, beleidsontwikkeling	10
2. Uitvoering: ontheffingen, machtigingen, rapportages	24
3. Tellingen	27
4. Uitvoering FBP Ganzenbeheerplan omgeving Schiphol	29
5. Wildaanrijdingen	31
6. Communicatie, PR en website	32
7. Organisatieontwikkeling	34
8. Huisvesting	35

Deel 2: De fauna van Noord-Holland in 2014 in cijfers

1. Overzicht van beschikbare ontheffingen	3
1.1 Resultaten per ontheffing	3
1.2 Totalen per soort	6
1.3 Resultaten Schiphol en omgeving	9
1.4 Resultaten ganzenbeheer	15
2. Overzicht Schadebedragen Faunafonds	17
3. Resultaten van de fauna-tellingen	22
3.1 Voorjaargestelling	23
3.2 Zomertelling ganzen	24
3.3 Damhertentelling	26
3.4 Reeëntelling	28
4. Wildaanrijdingen	32
5. Juridische aangelegenheden bij de uitvoering van het faunabeheer	34
5.1 Aangevraagde ontheffingen	35
5.2 Overzicht ingediende bezwaren bij Hoor- en Adviescommissie	35
5.3 Overzicht ingediende beroepen / voorlopige voorzieningen rechtbank	35
5.4 Overzicht van ingestelde hoger beroepszaken bij de Raad van State	35

Over de Faunabeheereenheid Noord-Holland

De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland (FBE) is een door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland erkende organisatie om het rijks- en provinciaal beleid op het gebied van beheer van diersoorten en het bestrijden van schade uit te voeren. Het bestuur van de FBE wordt gevormd door afgevaardigden van Federatie Particulier Grondbezit, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging, Landschap Noord-Holland, LTO, NV PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland, Gemeentewaterleidingen Amsterdam en het Goois Natuurreservaat. Het bestuur heeft een onafhankelijk voorzitter.

Voorwoord

Voor u ligt het tweedelige jaarverslag 2015 van de Faunabeheereenheid Noord-Holland. Deel 1 geeft een beeld van onze werkactiviteiten, deel 2 een (cijfermatig) inzicht over de stand van zaken binnen het Noord-Hollandse faunabeheer. Dit jaar zijn er maar liefst twee Faunabeheerplannen goedgekeurd, namelijk voor het ganzenbeheer en het damhertenbeheer. Deze twee diersoorten blijven in Noord-Holland veelvuldig en blijvend de aandacht vragen.

Het jaar ging van start op onze nieuwe kantoorlocatie in het Hodshon Huis; een historisch kantoorverzamelgebouw in het centrum van Haarlem. Onze vaste formatie is bijgestaan door een projectleider en projectmedewerker, beide met een tijdelijke aanstelling.

Er is in 2015 ondanks een aantal tegenslagen buitengewoon veel werk verricht. Zo heeft onze communicatiestrategie meer vorm gekregen en tot eerste positieve resultaten geleid. Er was bijvoorbeeld veel goede publiciteit over de gezamenlijke zomerganzentelling, het ganzenbeheerplan en het damhertenbeheerplan. Ook kreeg de organisatieontwikkeling een start omdat opdracht werd gegeven tot het maken van een strategisch meerjarenplan.

Ook zijn wij erg tevreden dat er in dit jaar voor het eerst provinciebreed ruivangsten hebben plaatsgevonden. Dit gebeurde niet alleen in het kader van het vliegveiligheidsbelang op Schiphol, maar ook met het oog op landbouw(-schade)belang.

Naast deze taken van de Faunabeheereenheid is er ook bijzonder veel werk verricht ten behoeve van de daadwerkelijke uitvoering van het faunabeheer. Dit hebben wij te danken aan de inzet van het grote aantal vrijwillige uitvoerders. Ik wil langs deze weg mijn dank uitspreken aan alle jagers, grondgebruikers, terreineigenaren, beheerders, opzichters, bestuurders, hondenmensen en alle andere vrijwilligers die samen met ons tijd en energie hebben besteed aan het beheer en onderhoud van ons landelijk gebied.

Sinds mei 2016 ben ik benoemd als onafhankelijk voorzitter van deze Faunabeheereenheid. Ik zal in het verlengde van mijn voorganger krachtig invulling geven aan de nieuwe rol en positie van de Faunabeheereenheid. Ik zet in op een stevig organisatorisch verankerde organisatie en een transparant, zelfbewust en duurzaam faunabeheer in onze provincie. De komst van het strategisch meerjarenplan en de Wet Natuurbescherming is een kans en een uitdaging voor de Faunabeheereenheid om inhoud te geven aan een eigentijdse werkwijze.

Ik ben trots om dit jaarverslag te kunnen presenteren. Het is een mooie terugblik naar het voorafgaande, waarin wij laten zien dat wij transparant, bewust en goed overwogen onze werkzaamheden uitvoeren. Ik wens u veel leesplezier.

Namens het bestuur van de Faunabeheereenheid Noord-Holland,

Jan Pieter Lokker

Voorzitter Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland

Inleiding

Dit jaarverslag geeft een impressie van de belangrijkste activiteiten en gebeurtenissen van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland over het jaar 2015. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland (FBE) is een samenwerkingsverband van organisaties op het gebied van natuurbeheer, landbouw, particulier grondeigendom en de jacht (lees: jachthouders) vertegenwoordigd door:

- de terreinbeherende organisaties;

(Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Landschap Noord-Holland, Gemeentewaterleidingen Amsterdam (AWD/Waternet), NV PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland en Goois Natuurreservaat).

- de agrariërs;

(Gewestelijke Land- en Tuinbouworganisatie LTO).

- de grondeigenaren;

(Hollands Particulier Grondbezit HPG onderdeel van de Federatie Particulier Grondbezit).

- de jagers.

(Wildbeheereenheden (WBE's), KNJV Gewest Noord-Holland alsmede de Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer (NOJG)).

De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland is de organisatie om het planmatig beheer van beschermde inheemse diersoorten en de bestrijding van schade aangericht door dieren in de provincie Noord-Holland te faciliteren en te coördineren. Dit biedt tevens een goede waarborging voor de instandhouding en beheer van deze populaties. De FBE zet zich ook in voor de vergroting van de vliegveiligheid en de afhandeling van wildaanrijdingen. Het bestuur van de provincie heeft de FBE als zodanig erkend.

Jaarlijks rapporteert de Faunabeheereenheid Noord-Holland aan het provinciaal bestuur van Noord-Holland in welke mate handelingen zijn uitgevoerd op basis van de aan de Faunabeheereenheid verleende ontheffingen. Deze ontheffingen zijn verleend op basis van de door GS goedgekeurde Faunabeheerplannen (FBP). Deze rapportageplicht is vastgelegd in artikel 69 van de Flora- & Faunawet (FF-wet). Ook worden van diverse diersoorten telgegevens verzameld die ook in dit jaarverslag worden weergegeven.

Dit jaarverslag is de inhoudelijke verantwoording van de verrichte werkzaamheden en volgt hierbij de projectmatige indeling waarop de Faunabeheereenheid haar activiteiten uitvoert. Het tweede deel omvat de cijfermatige overzichten. Hiermee is na vorig jaar een nadere invulling gegeven aan een verdere ontwikkeling van de jaarverslaglegging.

Algemeen

De Faunabeheereenheid onderscheidt in haar werkzaamheden een viertal hoofdtaken. Deze zijn samen te vatten in vaste, jaarlijkse terugkerende basisactiviteiten (kerntaken) en activiteiten die meer ondersteunend aan de kerntaken zijn, maar niet onmisbaar (overige taken). Deze kunnen incidenteel en specifiek zijn en vergen vaak specifieke bijzondere kennis of aandacht.

Clustering naar hoofdtaken

In onze werkzaamheden onderscheiden wij een viertal groepen van hoofdtaken:

Kerntaken

- Bestuur- en Beleidszaken (zoals het opstellen en uitvoeren van de Faunabeheerplannen (FBP)).
- Uitvoeringsmaatregelen (zoals ontheffingen, machtigingen, overige maatregelen en tellingen).

Overige taken

- Bijzondere aandachtsvelden (bijvoorbeeld communicatie en organisatie).
- Specifieke projecten (veelal eenmalig, regionaal gebonden of faunagebonden).

Projectmatige indeling 2015

De planmatige en projectmatige aanpak leidt in dit jaarverslag tot een achttal activiteiten:

9. Faunabeheerplannen, jaarverslag, beleidsontwikkeling, Wet natuurbescherming.
10. Uitvoering: ontheffingen, machtigingen, rapportages.
11. Tellingen.
12. Uitvoering FBP Ganzenbeheerplan omgeving Schiphol.
13. Wildaanrijdingen.
14. Communicatie, PR en website.
15. Organisatieontwikkeling.
16. Huisvesting.

Bij ieder onderwerp wordt de activiteit geïntroduceerd, het doel en/of de bijdrage aan het provinciaal beleid aangegeven, en verslag gedaan van de werkzaamheden en belangrijkste resultaten. Tot slot worden onze conclusies en aanbevelingen weergegeven.

Het bestuur van de Faunabeheereenheid meent dat er in Noord-Holland op een correcte en maatschappelijk verantwoorde wijze faunabeheer plaatsvindt. De kernactiviteiten oftewel hoofdtaken van de Faunabeheereenheid zijn naar tevredenheid uitgevoerd. Ook in 2016 zullen wij ons tot het uiterste inspannen om met alle betrokken partijen wederom tot een juiste uitvoering te komen.

Een planmatig en gecoördineerd faunabeheer is alleen mogelijk indien de uitvoering hiervan ook praktisch mogelijk gemaakt wordt, zowel in wettelijk opzicht als in financieel opzicht. Daarvoor is een maatschappelijk, politiek en bestuurlijk draagvlak noodzakelijk, waar de Faunabeheereenheid de komende jaren meer aandacht voor wil gaan vragen. Om te beginnen zal het Strategisch Meerjarenplan (SMJP) richting gaan geven aan onze rol en verdere positiebepaling.

Met dit verslag over het jaar 2015 heeft het bestuur van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland haar verantwoording over de prestaties en het bereikte resultaat in het jaar 2015 afgelegd.

Rol provincie Noord-Holland

De provincie Noord-Holland houdt er toezicht op dat het beheer van flora en fauna in Noord-Holland op een goede manier plaatsvindt. Het faunabeheer zelf is geen bevoegdheid van de provincie, de grondgebruikers zijn namelijk zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van beheer en schadebestrijding. Grondgebruikers, zoals boeren en terreinbeherende organisaties, kunnen hiervoor bij de provincie een ontheffing aanvragen, individueel of gezamenlijk via de Faunabeheereenheid. In de Flora- en faunawet staan de toetsingscriteria voor het verlenen van deze ontheffingen. De provincie toetst de aanvragen aan deze wet en het provinciaal beleid en houdt toezicht op de uitvoering. Daarbij bewaakt de provincie de balans tussen het voortbestaan van populaties en het beschermen van het individuele dier enerzijds en schade aan in de wet genoemde belangen en het beperken en voorkomen van onveilige situaties anderzijds. De provincie is ook verantwoordelijk voor het beoordelen van Faunabeheerplannen in die context. Op basis van een Faunabeheerplan kan een Faunabeheereenheid bij de provincie ontheffingen aanvragen.

De provincie verleent de Faunabeheereenheid subsidie om een gezamenlijke aanpak van de deelnemende grondgebruikers te bevorderen, zodat tot een gedegen en afgewogen faunabeheer kan worden gekomen. In 2015 werd op een goede manier met Gedeputeerde Staten, in de persoon van dhr. J. Bond, en de betrokken provinciale medewerkers samengewerkt. Het bestuur spreekt daarover grote erkentelijkheid aan het provinciaal bestuur uit.

1 Faunabeheerplannen, jaarverslag, beleidsontwikkeling, Wet natuurbescherming

De Faunabeheereenheid Noord-Holland (FBE) streeft ernaar de faunabeheerplannen actueel te houden en daarmee te voldoen aan de eisen uit de Flora- en faunawet. Daardoor wordt bijgedragen aan de uitvoering van de provinciale Beleidsnotitie Flora en Fauna.

De FBE heeft conform de Flora- en faunawet een coördinerende rol bij de schadebestrijding en het beheer van in het wild levende dieren. Een planmatige aanpak moet een goede waarborg bieden voor de instandhouding van populaties van beschermde diersoorten. Daartoe beschikt zij over Faunabeheerplannen die door Gedeputeerde Staten zijn goedgekeurd.

De FBE en de door haar opgestelde faunabeheerplannen komen voort uit regelgeving van de Flora- en faunawet. Het primaire uitgangspunt van deze wet is de zorgplicht voor alle van nature in Nederland voorkomende soorten. De wet biedt tevens de mogelijkheid om in te grijpen in de stand van diersoorten indien het wenselijk is schade aan erkende belangen te voorkomen of te bestrijden.

In de faunabeheerplannen geeft de FBE aan voor welke soorten in haar werkgebied zij duurzaam beheer en schadepreventie noodzakelijk acht en welke uitzonderingen op het beschermingsregime van de betreffende soorten nodig zijn om schade te voorkomen en te bestrijden. Het faunabeheerplan dient als basis voor aanvragen (aanwijzing ex art. 67 of ontheffing ex art. 68). Conform artikel 69 van de Flora- en faunawet dient een FBE jaarlijks verslag uit te brengen aan Gedeputeerde Staten van de wijze waarop zij van de ontheffingen gebruik heeft gemaakt en van de uitvoering van het faunabeheerplan. Dit verslag is hiervan het resultaat.

De FBE beschikte in dit verslagjaar over de volgende Faunabeheerplannen:

- Ganzenbeheerplan Noord-Holland 2015-2020.
- Faunabeheerplan Damherten in het Noord- en Zuid-Hollandse duingebied 2016-2020.
- Faunabeheerplan Algemene Soorten 2014-2019.
- Ganzenbeheerplan omgeving Schiphol.

Bijdrage aan beleidsdoel

Dit project heeft bijgedragen aan de uitvoering van de provinciale Beleidsnotitie Flora en Fauna en aan de doelstellingen en verbeterde werkwijze van de FBE. De FBE streeft ernaar de Faunabeheerplannen actueel te houden en daarmee tevens te voldoen aan de eisen uit de Flora- en Faunawet.

Faunabeheerplan Ganzen: evenwicht in stevige zomeraanpak en gastvrije winterrust

Het Ganzenbeheerplan voor Noord Holland is op 3 maart goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. De totstandkoming van het ganzenbeheerplan vergde veel inzet. Het plan zet voor de komende vijf jaar in op een bewust en evenwichtig beheer.

De FBE kiest in het plan voor een stevige zomeraanpak in combinatie met winterrust. Alleen dat doet immers recht aan het doel de enorme landbouwschade door (jaarrond verblijvende) ganzen terug te dringen en gastvrijheid te bieden aan de trekganzen in de winter. De FBE heeft de belangen afgewogen en staan unaniem achter het ingezette beleid.

De FBE kiest met dit plan bewust voor een seizoensmatig evenwicht in de uitvoering van beheermaatregelen. In de zomerperiode (1 maart tot 1 november) is ingezet op populatiereductie ter voorkoming van landbouwschade. Dan zullen uitvoeringsmaatregelen als nestbehandeling, vangacties en afschot met geweer plaatsvinden.

In de winterperiode bieden we opvang in rustgebieden (foerageergebieden) aan onze trekganzen en beschermende rust op blijvend grasland (hier vindt geen afschot plaats, gewone verjaging is echter wel toegestaan). Verjaging met behulp van ondersteunend afschot wordt louter ingezet voor kwetsbare gewassen.

Grote groei ganzen leidt tot forse landbouwschade

Het probleem is dat de aantallen ganzen én de daarmee samenhangende schade aan de landbouw enorm toenemen. Dat wil de FBE de komende vijf jaar terugdringen door bewust faunabeheer ter voorkoming van deze schade. De schade is van bijna € 1,3 miljoen in 2008 gestegen naar ruim € 3,9 miljoen (getaxeerde schade) in 2013. Schade aan overjarig grasland is daarbij de grootste schadepost – alleen al de zomerschade is vervijfvoudigd. De aantallen grauwe ganzen liggen in 2014 al op 86.000 exemplaren. Ook dit is een vervijfvoudiging in 7 jaar tijd.

Provinciebrede ruivangsten ter voorkoming van landbouwschade

In opdracht van de Faunabeheereenheid Noord-Holland heeft Duke Faunabeheer in de zomer van 2015 ganzen gevangen in heel Noord-Holland. Natuurbeschermingsorganisaties, landbouworganisatie LTO Noord, particuliere terreineigenaren en jagers hebben afspraken gemaakt om de ganzenpopulatie in de provincie te verminderen. Het vangen is een van de maatregelen om de schade de komende jaren terug te dringen.

Daarvoor zijn in de hele provincie plekken (ruilocaties) geselecteerd waar het beheerteam ruiende ganzen heeft gevangen (zie kaart in figuur 10 in deel 2). In Noord-Holland worden de ganzen na de vangactie met CO₂ gedood. De Raad voor de Dieraangelegenheden heeft vastgesteld dat deze methode het meest diervriendelijk is. Belangrijk is daarbij dat de verstoring voor andere soorten minimaal is, stress tijdens het vangen wordt beperkt en de gedode ganzen kunnen worden ingezet voor menselijke consumptie.

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) heeft het per 1 juni 2015 toegestaan om in het wild gevangen ganzen door middel van CO₂ te doden. Dat betekent dat er dit jaar voor het eerst provinciebreed ruivangsten (ook wel vangacties genoemd) in Nederland zijn uitgevoerd in het belang van schade aan landbouw. Dit gebeurde naast de ruivangsten rond Schiphol in het kader van vliegveiligheid. Hiermee is een belangrijke stap gezet in de uitvoering van het Noord-Hollandse ganzenakkoord.

De inzet van een combinatie van maatregelen biedt het meeste succes. Het vangen van ganzen in de ruiperiode is een van de manieren om de schade terug te dringen. Het is gebleken dat nestbehandeling, afschot met behulp van een geweer én ruivangsten de meest succesvolle combinatie van middelen zijn om de ganzenpopulatie terug te brengen.

Provinciaal uitvoeringsbeleid ganzen : gewenste situatie en gestelde doelen

Gedeputeerde Staten van Noord Holland hebben in hun nota Uitvoeringsbeleid Ganzen Noord-Holland kaders gesteld die leidend zijn voor het Ganzenbeheerplan. Binnen dat kader opereert de Faunabeheereenheid in de uitvoering. Meer informatie over het provinciale beleid is te vinden op de volgende webpagina: <http://www.noord-holland.nl/web/Projecten/Faunabeheer-in-NoordHolland.htm>

In dit provinciale beleidskader is aangegeven het schadeniveau van de grauwe gans terug te willen keren naar dat van 2005. Dit is door de FBE aan de daaraan gerelateerde streefpopulatie van 15.000 grauwe ganzen gekoppeld.

Voor de brandgans is het doel om uit te komen op het schadeniveau van 2011. Dit levert een streefpopulatie op van 7.300 brandganzen. Voor de Canadese gans is een gewenste stand bepaald van 1.600 stuks. Voor de Nijlgans (exoot) geldt een minimale stand van enkele tientallen exemplaren.

Voor de kolgans is geen doel gesteld. Met deze doelen is de gunstige staat van instandhouding van de diverse ganzensoorten gewaarborgd.

Het ganzenuitvoeringsbeleid leidde tot de nodige onrust in het veld. Het betekende ook veelvuldig bestuurlijk en ambtelijk contact en overleg met onze provincie. Uiteindelijk is, onder begeleiding van de projectgroep ganzen, het Ganzenbeheerplan 2015-2020 verschenen en is met behulp van de verkregen ontheffingen hier succesvol uitvoering aan gegeven. Ten behoeve van de uitvoering van het ganzenbeheer is aanvullend een projectvoorstel gedaan en extra personeel ingezet.

Nijlgans en andere exoten

Naar verwachting worden de voorwaarden voor het bestrijden van exoten onder de nieuwe Wet Natuur sterk vereenvoudigd. Daarom is besloten om te wachten met het indienen van de aanvraag tot er meer duidelijkheid is over de implementatie van de nieuwe wetgeving in 2016.

Kolgans

Vanwege de verlenging van de afschotperiode van de zomerganzenontheffing zijn de maanden maart en oktober binnen de zomerperiode gekomen. Voorheen was dit onderdeel van de winterontheffing. Het gevolg is dat voor deze twee maanden het afschieten van kolganzen niet mogelijk meer is. Inmiddels is duidelijk dat er toch sprake kan zijn van schade door kolganzen. Deze soort is niet voorzien in de zomerganzenontheffing. De FBE zal daarom nagaan of het mogelijk is om (ook) voor de zomerperiode een ontheffing voor kolgans te verkrijgen.

Voortzetting Provinciaal ganzenakkoord

Op 14 oktober heeft een evaluatiegesprek plaatsgevonden tussen Gedeputeerde Staten en het bestuur van de FBE. Daarin is afgesproken dat het provinciale ganzenakkoord wordt voortgezet. Er zijn voldoende resultaten behaald die dit rechtvaardigen. Ook zijn aanvullende afspraken gemaakt met betrekking tot de uitvoering in algemene zin, de voorschriften waaronder dit gebeurt en de specifieke uitvoering in N2000-gebieden.

Beheer en schadebestrijding ganzen in Natura 2000-gebieden

In en om Natura2000-gebieden wordt veel schade door ganzen aangericht. Daarom hebben alle partijen (inclusief natuurbeherende organisaties) uit de Faunabeheerheid in 2014 met elkaar afgesproken dat ganzenbeheer ook in deze gebieden noodzakelijk is om de schade terug te dringen. Het gaat dan om koppelafschot, legselbehandeling, ruivangsten en afschot. Voor uitvoering van ganzenbeheer in Natura2000-gebieden is naast een ontheffing op de Flora- en faunawet ook een vergunning van de provincie nodig op

grond van de Natuurbeschermingswet. De aanvrager moet dan aantonen dat deze maatregelen geen significant negatieve effecten hebben op de Natura2000-doelstellingen in dat gebied.

In 2015 zijn uitvoeringsplannen voor beheer en schadebestrijding van ganzen opgesteld voor de meest relevante Natura2000-gebieden. Op basis hiervan zijn vergunningsaanvragen gedaan en Natuurbeschermingswetvergunningen verkregen. Er ontstond hierna echter een grote mate van onbegrip bij onze uitvoerders met betrekking tot de regelgeving en administratieve lastendruk vanuit de vergunningverlening. Ook de uitvoerbaarheid hiervan bleek later lastiger dan was voorzien. Daarom heeft de FBE, aan de hand van het Zeevangplan, dit beoordeeld op de uitvoerbaarheid en op basis daarvan een evaluatie afgesproken. In deel 2 is een overzicht gegeven van de verschillende gebieden.

Voor 11 Natura 2000-gebieden in Noord-Holland zijn door de provincie vergunningen in het kader van de Natuurbeschermingswet afgegeven voor beheer en schadebestrijding van ganzen. In deze vergunningen is de zogenaamde 'externe werking' opgenomen voor het beheer en de schadebestrijding binnen en rondom deze gebieden. Het gaat om de volgende Natura 2000 gebieden:

- Polder Zeevang.
- Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder.
- Eilandspolder.
- Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske.
- Polder Westzaan.
- Duinen en Lage Land van Texel.
- Abtskolk & De Putten.
- Zwanenwater & Pettemerduinen.
- Eemmeer & Gooimeer Zuidoever.
- Naardermeer.
- Oostelijke Vechtplassen.

Voor acht andere Natura 2000-gebieden in Noord-Holland is geen vergunningstraject doorlopen voor beheer en schadebestrijding van ganzen in en om deze gebieden. Voor deze Natura 2000-gebieden is in opdracht van de provincie wel een rapport opgesteld. Dit rapport geeft een indicatie van de externe werking van beheer en schadebestrijding van ganzen. In dit rapport is onderzocht *of* en *hoe* de verschillende ganzenbeheermaatregelen in de nabijheid van de genoemde acht Natura 2000-gebieden een effect kunnen hebben op aangewezen waarden van deze gebieden. Vervolgens wordt beschreven welke randvoorwaarden aan de uitvoering van deze maatregelen (zoals beperkingen in ruimte en tijd) gesteld kunnen worden. Hiermee kunnen significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de desbetreffende gebieden worden voorkomen. Het gaat om de volgende Natura 2000-gebieden:

- Duinen Den Helder-Callantsoog.
- Schoorlse Duinen.
- Noordhollands Duinreservaat.
- Kennemerland-Zuid.
- IJsselmeergebied.
- Markermeer & IJmeer.
- Noordzeekustzone.
- Waddenzee.

Van foerageergebied naar rustgebied

De provincie is een proces gestart nieuwe rustgebieden voor de ganzen te begrenzen ter vervanging van de huidige ganzenfoeragegebieden. De uitkomsten hiervan zijn in 2015 nog niet beschikbaar. Ter vervanging van de huidige foeragegebieden wil de provincie nieuwe zogenaamde rustgebieden begrenzen ten behoeve van de opvang van de winter ganzen. De provincie geeft dit proces vorm en heeft opdracht gegeven aan een adviesbureau hier verder aan te werken. De FBE is beperkt betrokken en zal uiteindelijk een advies gaan afgeven over het eindresultaat van de voorstellen die ter zijner tijd gedaan zullen worden.

Ook heeft de FBE heeft een bijdrage geleverd aan de LTO ganzenbijeenkomst waarbij onze voorzitter in samenwerking met gedeputeerde en LTO bestuur een toelichting gaf op het ganzenbeheer in onze provincie. Tot slot is deelgenomen aan het ganzenberaad van de provincie.

Faunabeheerplan damherten herstelt verstoorde balans Noord-Hollandse duingebieden

Dit jaar is het nieuwe Faunabeheerplan 'Damherten in het Noord- en Zuid-Hollandse duingebied 2016-2020' verschenen en op 17 november 2015 goedgekeurd door GS. Dit is een belangrijke stap om het beheer van de damherten ook in het leefgebied meer inhoud te kunnen geven. In dit plan wordt onder andere opgemerkt dat van de zijde van de terreinbeheerders een goede inzet (en daarmee indirecte financiële bijdrage) is geleverd ter ondersteuning van het FBP Damherten. Daarna is het traject van ontheffingsaanvragen ingezet. De ontheffingsaanvragen voor damhertbeheer in en buiten het leefgebied hebben we in 2016 uiteindelijk ook verkregen.

Het damhert is een waardevolle aanvulling in het ecosysteem van de duingebieden en verhoogt de recreatieve waarde. De biodiversiteit in het gebied staat echter door de huidige populatie damherten onder grote druk. Ingrijpen bleek noodzakelijk om de balans in de duingebieden te herstellen.

In de duingebieden tussen IJmuiden en Den Haag leven circa 3.800 damherten; de populatie groeit jaarlijks aanzienlijk. De schade binnen de vastgestelde leefgebieden aan flora en fauna neemt sterk toe, waardoor de Europese Natura 2000-doelstellingen in gevaar komen. Onderzoek toont aan dat de graasdruk van de damherten grote negatieve effecten heeft voor de biodiversiteit in het gebied; plantensoorten nemen af en reeën komen bijna niet meer voor.

Ook de overlast buiten de leefgebieden van de damherten groeit. Met name mannelijke damherten treden met regelmaat buiten het leefgebied. Het aantal aanrijdingen met damherten lag in 2014 op een aantal van 61. De afgelopen jaren zijn op veel plaatsen hekken geplaatst om de verkeersveiligheid te waarborgen. Het positieve effect hiervan was beperkt en lokaal; met het groeien van de populatie trekken meer herten namelijk toch uit het gebied en neemt het aantal aanrijdingen weer onaanvaardbaar toe. Naast schade aan de landbouw is er ook een flink aantal meldingen van overlast; met name tuinen en begraafplaatsen moeten het ontgelden.

De draagkracht van de Noord-Hollandse duingebieden blijkt onvoldoende voor de huidige populatie damherten. Sinds 2011 worden maatregelen genomen de populatie en schade te beheersen. Het plaatsen van hekken, rasters, wildroosters en het afschot beperken tot buiten de leefgebieden blijken onvoldoende effectief. Afschot in de provincie Zuid-Holland blijkt echter wel gewenst effect te hebben. In de periode tot

2020 moeten de maatregelen leiden tot een gezonde populatie van ongeveer 1.000 dieren in de duingebieden. Het faunabeheerplan is gezamenlijk opgesteld met de Faunabeheereenheid Zuid-Holland en ook het beheer vindt in beide provincies plaats. In deel 2 van dit verslag treft u de getalsmatige weergave aan van de populatie-ontwikkeling, het afschot en de afhandeling wildaanrijdingen.

Faunabeheerplan Algemene Soorten 2014-2019

Naar aanleiding van juridische procedures is de cijfermatige onderbouwing van het FBP Algemene soorten geactualiseerd en nader aangescherpt. Het actualiseren van de cijfers heeft gevolgen gehad voor de ontheffingen op basis van het FBP Algemene soorten. Uit jurisprudentie volgt namelijk dat de FBE alleen ontheffing op voorhand kan aanvragen voor die WBE's waar in de afgelopen planperiode de schadedrempel van €250,- gehaald is. Daarnaast speelden er per soort nog diverse andere overwegingen. Er is daarom een aanvulling op het FBP algemene soorten gemaakt voor die soorten waarvoor een actualiseringslag nodig was, en waar dus een verzoek tot wijzigen voor is ingediend. Dit zijn de smient, knobbelzwaan, meerkoet, gaai, ekster, wilde eend en haas. In de meeste gevallen gaat het om een wijziging van de WBE-gebieden of het wijzigen van de gewassen binnen een WBE-gebied.

Voor de wilde eend en haas kon geen ontheffing meer worden aangevraagd. Hiervan bleek de aangerichte schade dermate incidenteel dat er in juridische zin geen sprake is van planmatig beheer. Daarnaast is de jacht voor beide soorten al een gedeelte van het jaar open en zijn eenden nog een periode vrijgesteld. Dat betekent dat er nog zwaardere eisen worden gesteld aan de onderbouwing voor beheer in de resterende periode van het jaar. Op basis hiervan is besloten om nu geen aanvraagprocedure op te starten voor deze soorten. Het zou namelijk tot een tijdrovend proces leiden terwijl nu al vrijwel zeker is dat de beschikbare onderbouwing niet tot een ontheffing zal leiden.

Ook de ontheffing voor de vos is onderdeel geweest van een juridische procedure. De FBE bepaald in overleg met de WBE's om te bezien hoe de begrenzing van 1 kilometer in praktisch opzicht kan worden bepaald, zodat in het veld herkenbare grenzen gehanteerd kunnen gaan worden. Indien een WBE haar begrenzingsvoorstel heeft gedaan, kan de FBE in overleg met de provincie deze grens vastleggen. Daarna wordt voor betreffende WBE een algemene machtiging opgesteld. De dossiervorming soorten is in verband met uiteenlopende omstandigheden nog niet gestart.

Wet Natuurbescherming definitief

De ontwikkeling van nieuw provinciaal faunabeleid en de nieuwe Wet Natuurbescherming verliepen langzamer dan voorzien maar hebben wel de aandacht gehouden in verschillende overlegverbanden zoals het landelijke overleg van de Faunabeheereenheidvoorzitters en -secretarissen. De komende nieuwe wetgeving (Wet Natuurbescherming) en een nieuw provinciaal beleid hebben in 2015 nog geen effect gehad op de werkzaamheden van onze FBE.

Op dinsdag 15 december 2015 stemde een meerderheid van de Eerste Kamer voor de nieuwe Wet Natuurbescherming. Hiermee is de laatste stap gezet in de realisatie van deze nieuwe wet, die eerder dit jaar op 1 juli al door de Tweede Kamer werd behandeld en aangenomen. In de Wet Natuurbescherming worden de Flora- en faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998 samengevoegd. Nu het traject in de Eerste Kamer is afgerond, is decentralisatie van het natuurbeleid van Rijk naar provincies compleet.

In de Wet Natuurbescherming worden de taken en bevoegdheden ten behoeve van de bescherming van natuurgebieden en planten- en diersoorten geregeld. Daarnaast bevat de wet onder meer bepalingen over faunabeheer en houtopstanden.

De regie van populatiebeheer en schadebestrijding is de verantwoordelijkheid van de provincies. Jacht op basis van de wildlijst blijft een landelijke aangelegenheid. Wel zullen met de nieuwe wetgeving alle jachtvormen (jacht, beheer en schadebestrijding) onderdeel gaan uitmaken van de provinciale Faunabeheerplannen. Voor de jacht betreft dat uitsluitend de verplichting om te rapporteren over afschot en de nu al uitgevoerde trendtellingen. De nieuwe wet verplicht jagers bijvoorbeeld om het aantal geschoten dieren te registreren.

De Faunabeheereenheden moeten een zetel toevoegen voor maatschappelijke organisaties die duurzaam beheer van in het wild levende dieren ten doel hebben. Deze organisaties worden uitgenodigd om binnen de FBE's mee te praten over de balans tussen natuur, in het wild levende dieren, de landbouw en andere menselijke belangen.

Overige zaken

Het jaarverslag 2014 is inmiddels verschenen en geeft een weergave van de resultaten van de uitvoeringsmaatregelen en het schadeverloop. Het jaarverslag is aangeboden aan GS. Op veel ontheffingsaanvragen zijn bezwaren ingediend en beroepsprocedures geweest.

Een door de Partij voor de Dieren ingediend initiatiefvoorstel 'jacht(-verbod) in stiltegebieden' is uiteindelijk verworpen in PS en vergde onze onvoorziene aandacht. De FBE heeft naast diverse andere tijdens de Commissievergadering Ruimte en Milieu ingesproken in februari van dit jaar.

Om de zoveel tijd organiseert een van de FBE's het landelijke voorzittersoverleg. De provincie Noord-Holland heeft de organisatie hiervan dit jaar op zich genomen en kwam in Bloemendaal bijeen, inclusief een excursie naar de Wisenten op het Kraansvlak. Ter vergadering heeft gedeputeerde Jaap Bond een uiteenzetting gegeven over het ganzenbeheer in Noord-Holland. De Wet Natuur & Digitalisering kwamen wederom aan bod. In het voorzittersoverleg is onder andere gesproken over het wetsontwerp Wet Natuurbescherming en de gevolgen hiervan voor de FBE's. Ook is de overlegstructuur met betrekking tot de digitalisering van het faunabeheer (FRS/SRS/BRS) besproken. Het Faunfonds heeft eenmaal aan het voorzittersoverleg deelgenomen.

Bestuur en bureau

Het bestuur van de Faunabeheereenheid is zes keer bijeengekomen en heeft daar verslag van gemaakt. In de bestuursvergaderingen zijn diverse onderwerpen besproken zoals deze ook in dit jaarverslag terugkeren. De grootste, meest uitgebreid besproken onderwerpen tijdens deze vergaderingen zijn het ganzenbeheer, de N2000-problematiek, rustgebieden, FBP damherten, communicatiestrategie, de evaluatie vanuit de provincie van onze boekjaarsubsidie en het SMJP.

De samenstelling van het bestuur heeft tijdens dit verslagjaar een wijziging ondergaan: er is afscheid genomen van Ger van Hout. Daarvoor in de plaats gekomen is Ton Zegers, een regionale vertegenwoordiger namens de jachtorganisaties die vanaf 11 maart 2016 zijn bestuursrol heeft ingevuld. Er is een 'functieprofiel voorzitter' opgesteld waarna het bestuur op zoek is gegaan naar potentiële kandidaten. Daarmee is een begin gemaakt met zoeken naar een nieuwe voorzitter, aangezien een aankomend vertrek van de huidige voorzitter in het verschiet kwam te liggen.

Samenstelling FBE-bestuur in 2015:

- Mevrouw mr. J. (Joke) Geldorp-Pantekoek (voorzitter).
- De heer S. (Samuel) Griessen (plv. voorzitter).
- De heer A. (Albert) Hooyer (secretaris en penningmeester).
- De heer G. (Ger) van Hout (tot 11 maart).
- De heer T. (Ton) Zegers (vanaf 11 maart).
- Dhr. P. (Pim) de Nobel.

Het secretariaat bestaat uit:

- De heer D. (Désiré) Karelse (adjunct-secretaris).
- Mevrouw A. (Anita) van Rijn (administratief ondersteunend medewerker).

Op tijdelijke basis zijn dit jaar zijn de volgende personeelsleden voor de Faunabeheereenheid werkzaam geweest:

- Mevrouw L. (Louise) van Haaften (projectleider en waarnemend adj. secr.).
- Mevrouw T. (Tuba) Köse (projectmedewerker).

Ter ondersteuning van het bestuur en de vele deskundige vrijwillige uitvoerders bestaat het secretariaat van de FBE uit een adjunct-secretaris en een administratief ondersteuner, samen 1,7 fte. De FBE houdt kantoor in Haarlem en beschikt over faciliteiten waaronder een eigen netwerkserver. Met een beveiligde verbinding is werken op afstand mogelijk. De digitale faunaregistratie draait in een beveiligde internetomgeving en is met gebruik van persoonlijke wachtwoorden en toegangscode's overal bereikbaar.

Ten behoeve van het damhertenbeheerplan is adviesbureau Boerema - van de Brink ingeschakeld en enkele kortlopende opdrachten (tellingen, ontheffingsaanvragen, inventarisatie ruiplaatsen) gingen uit naar Rik Schoon van Natuurlijk Fauna-advies. Ten behoeve van de ruivangsten is opdracht verleend aan Duke-faunabeheer. Met betrekking tot de communicatie is opdracht verleend aan Benjamin Hehenkamp van BenPR. Voor het opstellen van ons Strategisch Meerjarenplan is opdracht verleend aan APPM.

Jaarlijks vindt er minimaal twee keer een bestuurlijk overleg plaats met de verantwoordelijk gedeputeerde dhr. J. Bond. Tussentijdse contacten worden onderhouden op bilateraal niveau tussen de voorzitter en de gedeputeerde. Bestuursleden onderhouden zelf het contact met de achterban door wie zij zijn afgevaardigd. De secretariaatsmedewerkers onderhouden ambtelijke contacten met overheden, collega faunabeheereenheden en het Faunafonds. Met betrekking tot de uitvoering wordt contact onderhouden met de gebruikers van de machtigingen zoals grondgebruikers, jagers, WBE's & TBO's en met NatuurNetwerk als beheerder van het Faunaregistratiesysteem (FRS). Op financieel terrein vindt overleg plaats met de accountant. Vanzelfsprekend heeft ambtelijk en bestuurlijk overleg plaatsgevonden met de provincie en met de FBE partners (PNH en TBO's, HPG, WBE'S, KNJV en NOJG, VHR). Er is door de voorzitter en de adjunct-secretaris deelgenomen aan het halfjaarlijkse landelijk FBE-overleg waarbij bestuursdelegaties van alle FBE's vertegenwoordigd waren. Circa vijf maal per jaar vindt er een ambtelijk overleg plaats tussen de landelijke FBE-secretariaten.

In Noord-Holland zijn 27 wildbeheereenheden (WBE) actief. Zoals voorheen hebben de WBE's in 2015 weer een onmisbare rol gespeeld in de uitvoering. Het secretariaat onderhoudt contacten met de WBE's via telefoon, e-mail, nieuwsbrieven, bijeenkomsten en via de website. De WBE-secretarissen dienen de verkregen informatie en machtigingen op hun beurt door te zetten naar hun jachthouders. Ook is het secretariaat vraagbaak voor jacht(akte)houders en grondgebruikers.

Belangrijkste resultaten

- Praktische uitwerking: een gecoördineerd en planmatig faunabeheer (populatiebeheer en schadebestrijding).
- Realisatie van het Ganzenbeheerplan Noord-Holland 2015-2020.
- Bijdrage aan de beleidsontwikkeling rondom jacht in Stiltegebieden en foerageergebieden/rustgebieden en de N2000-discussies.
- Inventarisatie ruilocaties en uitvoering ganzenvangacties.
- Bijdrage aan de effectenanalyses ganzenbeheer N2000-gebieden (uitvoeringsplannen en Natuurbeschermingswetvergunningen).
- Realisatie van het Faunabeheerplan 'Damherten in het Noord- en Zuid-Hollandse duingebied 2016-2020'.

- Realisatie van de geactualiseerde onderbouwing FBP Algemene Soorten.
- Realisatie van diverse jaarstukken: jaarverslag, (financieel) activiteitenverslag, activiteitenplan en begroting.
- Uitvoering van diverse ontheffingsaanvragen. (zie ook 2).
- Bijgedragen aan verschillende HAC-hoorzittingen, rechtszittingen en dergelijke.
- Bijgedragen aan de meningsvorming rondom invoering van de nieuwe wetgeving.
- Deelgenomen aan het ambtelijk en bestuurlijk overleg met de provincie.
- Deelgenomen aan het landelijk overleg van secretarissen en voorzitters Faunabeheereenheden Nederland.

2 Uitvoering: ontheffingen, machtigingen en rapportages

Dit project richt zich op een efficiënte en doelgerichte onderbouwing van de ontheffingen, efficiënte uitgifte van machtigingen en een correcte uitvoering en rapportage van de faunabeheerplannen. Daarmee wordt schade voor natuur en landbouw voorkomen en een grotere verkeers- en vliegveiligheid bereikt.

De Faunabeheereenheid Noord-Holland heeft er voor gezorgd dat het beheer van diersoorten conform de door GS goedgekeurde faunabeheerplannen wordt uitgevoerd, met het doel schade aan landbouw en natuur te voorkomen en/of te bestrijden en de verkeersveiligheid en de veiligheid voor het vliegverkeer te verbeteren.

De werkwijze verloopt als volgt: de FBE vraagt GS ontheffingen en/of aanwijzingen voor verschillende maatregelen aan, zoals verjaging en afschot. Vervolgens kunnen door de uitvoerders machtigingen bij de FBE worden aangevraagd op perceelsniveau voor het aan verjaging ondersteunend afschot (perceelsgebonden machtigingen; PM) en door tussenkomst van de WBE's op jachtveldniveau gericht op schadebestrijding door middel van populatiereductie (algemene machtigingen; AM). Tevens bestaan er zogenaamde Gebiedsgebondenmachtigingen (GGM) en Grofwildmachtigingen (GM). De FBE maakt daarbij gebruik van het Faunaregistratiesysteem (FRS) dat speciaal is ontwikkeld voor de Faunabeheereenheden door Natuurnetwerk. Hierdoor vindt het verlenen van de machtigingen en het rapporteren door de uitvoerders volledig digitaal plaats.

Jaarlijks rapporteert de FBE de resultaten van de uitgevoerde ontheffingen gekoppeld aan het beheer. Het beheerjaar van de FBE is gelijk aan het kalenderjaar. Toetsing van de aanvragen en met name aggregatie van de rapportages vergden ook dit jaar de nodige inzet van het secretariaat. Het overzicht en de feitelijke cijfers treft u aan in het tweede deel van dit jaarverslag.

Bijdrage aan beleidsdoel

Dit project heeft bijgedragen aan een efficiënte en doelmatige toepassing van en rapportage over de uitvoering van de Faunabeheerplannen, zoals aangegeven in de provinciale beleidsnotitie Flora en Fauna, hoofdstuk 4 en hoofdstuk 7. Daarnaast richt dit project zich op een efficiënte en doelmatige manier van

machtigen aan de uitvoerders, zodat uitvoering en rapportage op goede wijze plaatsvindt. Hierdoor wordt schade voor natuur en landbouw voorkomen en een grotere verkeer- en vliegveiligheid bereikt.

Proces van de uitvoering

De invoering van het relatief nieuwe Faunaregistratiesysteem vergde de nodige aandacht. Het besef is aanwezig dat de klantvriendelijkheid vergroot kan worden, maar dat dit alleen mogelijk is in onderlinge afstemming (en financiering) met alle FRS-gebruikers. In dit kader is regelmatig overleg gevoerd, onder andere in een technisch gebruikersoverleg. De uitvoering is ook onderwerp op het ambtelijk en bestuurlijk overleg met de verschillende stakeholders en vormt een belangrijk onderdeel in de informatievoorziening in onze nieuwsbrieven.

Het verkrijgen van ontheffingen gaat veelal gepaard met bezwaarschriften bij de Hoor- en Adviescommissie (HAC) en beroepszaken bij de rechtbank. In sommige gevallen gaat men in hoger beroep bij de Raad van State. Dit vergt door de grote hoeveelheid ontheffingen (ten gevolge van het verschijnen van nieuwe Faunabeheerplannen) veel aandacht van de FBE. Het Beroep van Faunabescherming op de ganzenvangacties Schiphol is ongegrond verklaard.

Beroep én het hoger beroep van Faunabescherming op de vossenontheffing (kunstlicht) is ongegrond verklaard. De vos staat al op de landelijk vrijstellingslijst – deze wordt geacht in het hele land belangrijke schade aan te richten. De rechtbank en de Raad van State was van mening dat voldoende aannemelijk is gemaakt dat vossen schade doen aan weidevogels. Ook leidt het aantal gedode vossen tot een afname van het aantal (door vossen) gedode weidevogels.

De ontheffingsbesluiten voor de wilde eend en haas zijn door de rechtbank medio mei vernietigd. De smientenontheffing is eveneens geschorst. Een actueel overzicht van de beschikbare ontheffingen is opgenomen in deel 2 van dit jaarverslag.

Op basis van de provinciale vrijstellingsverordening nestbehandeling is het niet goed mogelijk voldoende zicht te krijgen op de behaalde resultaten. Omdat de rapportages onvolledig (bij de provincie in afschrift aan de FBE) binnenkomen. Dit geldt evenzeer voor de rechtstreeks door de provincie afgegeven ontheffingen. De rapportages zijn vanuit de FBE ons inziens onvolledig in beeld gebracht.

Door omstandigheden is het niet gelukt om tot een 'afsprakenkader' te komen waarin de uitvoering, rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken partners (waaronder WBE's en TBO's) zouden zijn vastgelegd. Voorzien is dit in het verlengde van het SMJP verder vorm te geven.

Ondanks overleg tussen PNH, natuurnetwerk en FBE is er nog niet gekomen tot een gebruikersovereenkomst tussen FBE en PNH. Wel heeft de FBE haar FRS-licentie verbreed met een aanvullende provinciale module. Hierdoor is inzicht mogelijk vanuit provinciale handhaving.

Invoer jachtsoorten en overige afschot v.a. 1 april 2015 in FRS

De KNJV heeft besloten te stoppen met het NWRS-systeem en is overgegaan tot deelnemer (licentiehouders) van het Faunaregistratiesysteem. Dat betekent dat vanaf 1 april 2015 al het afschot met betrekking tot jachtsoorten, landelijk en provinciaal vrijgestelde soorten ook in het Faunaregistratiesysteem gerapporteerd wordt. Door de KJV is hiertoe een handleiding (*Van NWRS naar FRS*) via de WBE's verspreid.

De FBE vindt dit een goede ontwikkeling. Het is van groot belang dat wij ter onderbouwing van onze uitvoering gevalideerd cijfermateriaal transparant voorhanden hebben. Ook als het gaat om jachtsoorten en vrijgestelde soorten. Mede met het oog op de komende nieuwe wetgeving is het nuttig en noodzakelijk.

Belangrijkste resultaten

- Beperking schade en bewaking veiligheid: door de uitgevoerde maatregelen van onze uitvoerders is de aanwas van betreffende populaties beperkt of verminderd, waardoor de schade aan landbouwgewassen wordt beperkt en de verkeer- en vliegveiligheid wordt bewaakt.
- Verstrekking van actuele en goed onderbouwde ontheffingsaanvragen: ontheffingsbesluiten op basis van (herziene) machtigingen zijn verstrekt en opnieuw in het Faunaregistratiesysteem ingevoerd.
- Verdere invoering van het Faunaregistratiesysteem. De verwerking van machtigingen, rapportages en de tellingen zijn via het FRS verlopen.
- Vergroting van draagvlak: het draagvlak is bij belanghebbenden vergroot, mede door meer ervaring met het systeem.
- Ontwikkeling van rapportages: De uitvoering en resultaten over dit jaar die de basis vormen voor een goede database en dossiervorming, hebben wij verder kunnen ontwikkelen.
- Bijdrage aan verschillende (juridische) HAC's-procedures, rechtszittingen, en RvS-zittingen.

3 Tellingen

De faunatellingen zijn goed verlopen. De tellingen zijn op verschillende wijze georganiseerd en door verschillende organisaties uitgevoerd. De verkregen data dragen bij aan een goed en transparant verantwoord faunabeheer. Niet alleen de FBE heeft daar belang bij; ook de provincie, de KNJV en de terreinbeherende organisaties zijn voor hun beleidsontwikkeling afhankelijk van de juiste data. Er is in landelijk verband afgestemd om de wintertellingen van knobbelzwanen en meerkoeten niet langer uit te voeren, ook door onze eigen FBE.

Tellingen: meten is weten

Er is geteld in alle leefgebieden van de ree en het damhert, te weten het Wieringermeergebied, het Gooi- en vechtstreek en het duingebied Zuid-Kennemerland. Van elk gebied is een telrapport tot stand gekomen. Alle damherten en reeëntellingen in onze provincie zijn wederom via het Faunaregistratiesysteem verlopen. We hanteren daarmee voor alle telgebieden de aanwezige telprotocollen – de telcoördinatoren en tellers zijn ook geïnstrueerd en begeleid over de toepassing van het FRS bij het doen van de tellingen. In de jaarlijkse startbijeenkomsten is apart aandacht besteedt aan de invoering van het FRS bij tellingen. Ook heeft er in samenwerking met de KNJV en NatuurNetwerk in maart een voorlichtingsavond plaatsgevonden.

De voorjaargestelling is provinciebreed vanuit de KNJV georganiseerd en door de WBE's uitgevoerd .

De Zomertelling (ganzen) is dit jaar voor het eerst in samenwerking tussen LNH als WBE geteld. De ervaringen waren verschillend, maar over het geheel gezien succesvol te noemen.

Voor het eerst gezamenlijke ganzentelling in Noord-Holland

Op zaterdag 18 juli heeft in Noord-Holland de zomertelling ganzen plaatsgevonden. De zomertelling is dit jaar voor het eerst in samenwerking tussen LNH en de WBE geteld. Tijdens deze telling zijn zowel vogelaars als tellers gezamenlijk het veld in gegaan om ganzen te tellen. De ervaringen waren verschillend, maar over het geheel gezien succesvol te noemen. In samenwerking met de KNJV en NatuurNetwerk is een voorlichtingsavond georganiseerd.

Sinds 2011 coördineert Landschap Noord-Holland de zomerganzentelling, waarbij in de gehele provincie het aantal ganzen geïnventariseerd wordt. Landschap Noord-Holland analyseert deze gegevens om inzicht te verkrijgen in de aantallen, de ontwikkeling in de tijd en de ruimtelijke verspreiding. Hiervan wordt een telrapport gemaakt. De provincie Noord-Holland en Faunabeheereenheid gebruiken de gegevens voor het faunabeleid en daarnaast worden de gegevens geleverd aan SOVON vogelonderzoek Nederland.

Een samenvatting van deze gegevens en de aantalsoverzichten zijn in deel 2 van dit verslag gepresenteerd. De telgegevens worden gebruikt om het ganzenbeleid in Noord-Holland vorm te geven en te evalueren. Het uitgebrachte persbericht sloeg aan. We haalden hiermee zelfs het NOS journaal – RTL Nieuws had belangstelling, maar daar kwam het onderwerp net niet in de uitzending.

Bijdrage aan beleidsdoel

Dit project draagt bij aan de beleidsdoelstellingen genoemd in de Beleidsnotitie Flora en Faunawet hoofdstuk 4.3.3. en het Uitvoeringskader Ganzen (hoofdstuk 7.1) alsmede het nieuwe Uitvoeringsbeleid ganzen. Voor alle diersoorten geldt dat goede cijfers de basis zijn voor goede (uitvoering van) faunabeheerplannen.

Belangrijkste resultaten

- Het (mede) organiseren van goede gevalideerde tellingen die betrouwbare data opleveren waarmee de Faunabeheereenheid haar uitvoeringstaken transparant kan onderbouwen.
- Het verkrijgen van tastbare resultaten in de telverslagen met betrekking tot damhert, ree, ganzen en anderen.
- Het organiseren van startbijeenkomsten met de telcoördinatoren en validatie door telcommissiebijeenkomsten.
- Verkrijgen van een database van telcijfers met betrekking tot dit (en voorafgaande) verslagjaar. Zie ook deel 2 van dit jaarverslag.

4 Activiteiten Ganzenbeheerplan omgeving Schiphol

De vliegveiligheid rond Schiphol is als aparte activiteit benoemd en een doorlopend aandachtspunt. Dit project is met name gericht op het vergroten van de vliegveiligheid binnen de kaders die de Flora- en faunawet biedt en het bereiken van afstemming tussen partijen over de verschillende uitvoeringsmaatregelen. Het project levert daarmee een bijdrage aan de beleidsinspanning vanuit de provincie in het kader van het NRV convenant.

De Faunabeheereenheid Noord-Holland vervult een coördinerende rol naar de andere twee betrokken Faunabeheereenheden in Zuid-Holland en Utrecht. De uitvoering van het FBP Ganzen omgeving Schiphol kent eigen ontheffingen en machtigingen en wordt mede daardoor apart gemonitord. Via een Schiphol uitvoerdersoverleg vindt afstemming plaats met onze uitvoerders. Via een Schipholbeleidsoverleg vindt afstemming plaats in bredere zin.

Vergoedingsregeling Schiphol

De FBE heeft, in overleg met uitvoerders (WBE's en TBO's) en de provincie, een onkostenvergoedingsregeling opgesteld die door de provincie is geaccordeerd zodat wij ook in 2015 tot uitbetaling konden overgaan. Via de FBE-begroting is er een bedrag van € 40.000,- beschikbaar gesteld ten behoeve van de bijdrage in de onkosten aan de uitvoering door de vijf WBE's en de vijf betrokken TBO's in het Schipholgebied.

Ganzenvangacties, afschot en nestbehandeling

In 2015 zijn er in Noord-Holland ook in het kader van de vliegveiligheid ganzen gevangen. Zoals gebruikelijk was het Ministerie van Infrastructuur en Milieu de opdrachtgever. De vangacties werden uitgevoerd door Duke Faunabeheer, ontheffingen en machtigingen werden verzorgd door de FBE. De vangacties zijn in afstemming en overleg met het Ministerie en de provincie Noord-Holland uitgevoerd. De rapportage vangacties is zoals gebruikelijk aan het Ministerie en de provincie(s) aangeboden.

Afschot en nestbehandeling is conform het faunabeheerplan uitgevoerd. De rapportage van nestbehandeling is (mede om technische redenen) onvolledig gebleven. De resultaten hiervan zijn opgenomen in het tweede deel van dit jaarverslag. De provinciale ontheffing voor de Schipholvangacties is op 8 mei 2015 aan de FBE afgegeven en was geldig van 11 mei 2015 t/m 5 juli 2015. Zoals gebruikelijk zijn bezwaren en beroep ingediend tegen deze en andere ontheffingen.

Bijdrage aan beleidsdoel

Dit project is gericht op het vergroten van de vliegveiligheid binnen de kaders die de Flora- en Faunawet biedt en het bereiken van afstemming tussen partijen over de verschillende uitvoeringsmaatregelen. Het project levert een bijdrage aan de beleidsinspanning in het kader van het NRV convenant.

Belangrijkste resultaten

- De verbetering van vliegveiligheid: de activiteiten hebben ertoe bijgedragen dat door reductie van het aantal ganzen de vliegveiligheid is verbeterd.
- Het uitvoeren van maatregelen uit het FBP Ganzen Schiphol: dit project heeft ertoe bijgedragen dat de veiligheid voor het vliegverkeer is verbeterd ten gevolge van reductie van het aantal ganzen door middel van afschot, vangacties en nestbehandeling in de Schipholzone.
- Ontheffingsaanvragen, besluiten en machtigingen ten behoeve van de uitvoering.
- Het monitoren van de maatregelen en verwerken van de verkregen data, onder andere over de rapportage vangacties.
- Realisatie en uitvoering van de vergoedingsregeling.
- Bijdrage in HAC, BoB bezwarenprocedures geleverd.

5 Wildaanrijdingen

Op basis van de sinds vorig jaar beschikbare aanwijzing kon de afhandeling van wildaanrijdingen (het zogenaamde valwild) in samenwerking met de Stichting Wildaanrijdingen Nederland (SWN) goed worden uitgevoerd. Dank is vooral verschuldigd aan de vele vrijwillige uitvoerders die hier dag en nacht voor klaarstaan. In dat kader hebben wij een kleine geste gedaan door hen te voorzien van veiligheidsvesten. Dit vergroot zowel de veiligheid als de herkenbaarheid. Middels voorlichting, bijeenkomsten en dergelijk is ingezet op een draagvlak en goede uitvoering om het probleem van wildaanrijdingen provinciaal, regionaal en gezamenlijk sectorbreed aan te kunnen pakken. In het bijzonder in de drie gebieden waarin de diersoort ree en/of damhert voorkomt (Zuid-Kennemerland, Gooi en Vechtstreek, Wieringermeer). De administratieve handeling is via het Boa Registratiesysteem (BRS) en Faunaregistratiesysteem (FRS) verlopen.

Bijdrage aan beleidsdoel

Het gaat hierbij vooral om het dierenwelzijn. De doelstelling van dit project is om verkeersongelukken met hoefdieren op goede wijze af te handelen en het lijden van dieren te voorkomen (zoals staat aangegeven in de beleidsnotitie Flora en Faunawet hoofdstuk 8.1 en 8.3). Het betreft provinciale coördinatie en afstemming om door middel van regionale invulling zorg te dragen voor een goede afwikkeling van wildaanrijdingen. Een verantwoordelijkheid waarin de provincie respectievelijk de FBE in dient te voorzien. Het is een specifiek onderdeel van de uitvoering op basis van de Faunabeheerplannen.

Belangrijkste resultaten

- Praktische uitwerking: gecoördineerde en planmatige aanpak en afhandeling van wildaanrijdingen. Onder regie van FBE in samenwerking met de betrokken WBE's.
- Regionale informatiebijeenkomsten wildaanrijdingen en toepassing BRS systeem.
- Administratieve verwerking via het BoaRegistratieSysteem (BRS) en Faunaregistratiesysteem (FRS).
- Op basis van de wildaanrijding-aanwijzing uitgegeven machtigingen en verkregen rapportages; De cijfermatige resultaten hiervan zijn in het tweede deel van dit jaarverslag opgenomen.
- De FBE heeft voor alle leden van de wildaanrijdingsteams veiligheidshesjes beschikbaar gesteld.

6 Communicatie, PR en website

Communicatie met de achterban en onze omgeving is noodzakelijk. Het is gewenst vanuit de FBE actuele informatie te verstrekken over de ontwikkelingen van het faunabeheer in onze provincie.

Communicatie is in 2015 ruimer ingevuld dan voorheen, onder andere dankzij het verschijnen van een communicatiestrategie. Ook zijn nieuwsbrieven en persberichten uitgestuurd, en publicaties hiervan op onze website. Daarnaast werd er deelgenomen aan informatiebijeenkomsten, of werden deze georganiseerd. De adjunct-secretaris is aanwezig geweest bij informatieavonden, jaarvergaderingen en bijeenkomsten van doelgroepen waaronder gewest KNJV, TBO's en WBE's. Ook de FBE-bestuurders zijn bij dit soort bijeenkomsten betrokken geweest.

Bijdrage aan beleidsdoel

Het communiceren met de achterban is gebaat bij een snelle en correcte wijze van informatieverstrekking. Het moet eenvoudig en aantrekkelijk zijn om kennis te nemen van relevante informatie. Dit project is erop gericht om informatie beschikbaar te maken over de doelstellingen van FBE (en provincie) en de uitvoeringsmaatregelen waar de FBE voor verantwoordelijk is. De doelen voor de FBE en een Faunabeheerplan die in hoofdstuk 4 van de Beleidsnotitie Flora- en Faunawet zijn aangegeven, worden hiermee uitgedragen.

Communicatie-activiteiten

De FBE heeft in 2015 met betrekking tot de communicatie de eerste resultaten zichtbaar kunnen maken. Op verzoek van de FBE is door Benjamin Hehenkamp van BenPR een communicatieadvies opgesteld. Hierin is de communicatie rondom ons FBE werkveld geanalyseerd. Er is een communicatieplan, communicatiestrategie en contentplan verschenen.

Ook zijn er actief persberichten uitgebracht met veel succes. Het persbericht over de gezamenlijke zomerganzentellingen benadrukte de 'positieve' kant van de FBE. We haalden met dit persbericht het NOS journaal. Het persbericht omtrent de ruivangsten (ten behoeve van het voorkomen van landbouwschade) werd door de media goed naar buiten gebracht. Door het geven van feiten en transparante informatie heeft dit positief uitgewerkt op dit dossiers.

Ook bij het verschijnen van het Faunabeheerplan Damherten is een persbericht uitgebracht dat door de media goed is opgepakt. De vernieuwing van de website is door de gegeven omstandigheden daarentegen niet gelukt, dit krijgt in 2016 definitief haar beslag. Informatiebijeenkomsten zijn projectgerelateerd georganiseerd.

Belangrijkste resultaten

- Het realiseren van een communicatieplan met onze communicatiestrategie.
- Het informeren en communiceren over onze activiteiten aan achterban, pers en andere betrokkenen.
- Het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten en versturen van twaalf nieuwsbrieven en uitbrengen van vijf persberichten.
- Het verstrekken van actuele informatie op onze website.

7 Organisatieontwikkeling

De Faunabeheereenheid heeft dit jaar opdracht gegeven voor een Strategische Meerjarenvisie. Deze zal naar verwachting volgend jaar verschijnen, De Faunabeheereenheid is dé autoriteit op het gebied van faunabeheer, schadebestrijding, populatiebeheer en jacht in Noord-Holland. Wij willen deskundig, klantgericht en oplossingsgericht als schakel tussen beleid en uitvoering kunnen functioneren, zodat de uitvoering in samenwerking met onze partners in het veld als vanzelf adequaat verloopt. De afgelopen jaren is hieraan stapsgewijs gewerkt. De FBE wenst haar activiteiten ook meerjarig, meer planmatig en gestructureerd te kunnen managen. Een andere reden hiertoe is dat de veranderende wetgeving (Wet natuurbescherming) en nieuwe beleidsontwikkeling op provinciaal niveau zal leiden tot veranderingen in onze activiteiten. Om hierop te kunnen inspelen is een Strategisch Meerjarenplan een noodzakelijk middel om dit vorm te geven. Op basis hiervan willen wij ook nadere afspraken met onze omgeving maken, waaronder meerjarige financieringsafspraken.

Bijdrage aan beleidsdoel

Het is de afronding van het verbetertraject dat is afgesproken tussen de Provincie Noord-Holland en de Faunabeheereenheid. Hiermee dient de FBE inhoudelijk, organisatorisch, financieel en in personeel opzicht geheel op orde te zijn gebracht.

Belangrijkste resultaten

- Opdrachtverlening om tot het opstellen van Strategisch Meerjarenplan.
- Het organiseren van bestuursessies om invulling te geven aan de uitgangspunten voor een SMJP.

8 Huisvesting

Hodshon Huis: ons nieuwe kantoor

Sneller dan voorzien, namelijk nog in het voorafgaande verslagjaar, is de verhuizing van het kantoor gerealiseerd. De verhuizing, maar ook de algehele kantoorinrichting en dergelijke was daarmee al aan het begin van het jaar nagenoeg geregeld. Van een onhandige onderhuursituatie is de FBE overgegaan naar de huur van een kantoorruimte in een historisch bedrijfsverzamelgebouw aan het Spaarne. Een grote verbetering. Dit betekent nu ook dat alle faciliteiten en voorzieningen in eigen beheer zijn gekomen. De ingebruikname van ons nieuw kantoor ging gepaard met een open dag waarin diverse belangstellenden langs kwamen om kennis te nemen van ons nieuwe kantoor en voor zover nodig tegelijkertijd kennis te maken met onze medewerkers.

Bijdrage aan beleidsdoel

De Faunabeheereenheid is adequaat en functioneel gehuisvest. De nieuwe kantoorlocatie draagt bij aan het goed functioneren van de organisatie.

Belangrijkste resultaten

- Het succesvol verhuizen van het kantoor.
- Het inrichten van het kantoor.
- Het regelen van alle voorzieningen en faciliteiten.
- Een open dag als relatiemoment.
- Een prettige werkomgeving voor personeel bestuur en onze werkomgeving.

Conclusies & aanbevelingen

Naar aanleiding van de ervaringen bij de uitvoering van de werkzaamheden worden tot slot van dit jaarverslag conclusies en aanbevelingen weergegeven.

Faunabeheerplannen, jaarverslag en beleidsontwikkeling

De wens is dat er meer spreiding komt in de ontwikkeling en het verschijnen van de faunabeheerplannen. Deze spreiding biedt meer ruimte in aandacht, tijd en geld. Het advies is te bezien in hoeverre bepaalde Faunabeheerplannen kunnen worden samengevoegd en/of verlengd kunnen worden, waardoor hier al het werk in één jaar langskomt. Een voorbeeld hiervan is het Ganzenbeheerplan en het FBP Schiphol. Deze zouden als een plan kunnen worden samengevoegd, zodat er één plan voor de overige schadesoorten kan worden gemaakt, en een FBP voor de hoefdieren (damherten en reeën). Het advies is dat situatie van de reeën de komende jaren wordt verkend, om daarna een besluit te nemen of tot een FBP kan worden gekomen.

De wens van de FBE blijft om door middel van dossieropbouw per soort in deelplannen per soort te gaan werken. Dat biedt naar verwachting kwalitatief betere plannen en maakt het kwantitatief mogelijk om werkzaamheden meer te spreiden. Dit vraagt als het ware om een investering vooraf die zich later zou moeten uitbetalen. Het is eveneens een wens om hierbij meer de landelijke samenwerking met collega FBE's te zoeken. Tot nu toe hebben de inspanningen hiervoor nog niet tot resultaat geleid. Vanuit de FBE Noord-Holland zal blijvend worden ingezet op meer landelijke en/of interprovinciale samenwerking tussen FBE's. Voorbeelden hiervan zijn Schiphol, damherten, website en dossiervorming.

De wens vanuit de Faunabeheereenheid is om het beheer in de N2000-gebieden slimmer aan te pakken en te voorzien van een uitvoeringstoets. In het algemeen geldt dat het beter is gelijk oplopend met het verschijnen van een FBP een effectenanalyse met betrekking tot de N2000-gebieden tot stand te brengen. Dit vergt extra inzet en extra middelen maar zal op die wijze beter bijdragen aan goede uitvoerbaarheid van de Faunabeheerplannen.

In 2015 werd de nijlgans- en kolgansontheffingsaanvraag niet doorgezet. Aanbevolen wordt om dat toch op korte termijn mogelijk te maken. Verder verdient het aanbeveling de vossenontheffing te vereenvoudigen.

Uitvoering: ontheffingen, machtigingen en rapportages

De FBE blijft in overleg met de partners van het Faunaregistratiesysteem inzetten op een kwaliteitsverbetering. Ook beveelt de FBE de provincie aan hiervan meer gebruik te gaan maken, bijvoorbeeld bij het verlenen van de zelfstandig af te geven ontheffingen en in het kader van de vrijstelling voor nestbehandeling. Hier zou tussenkomst van de Faunabeheereenheid verleend kunnen worden, zodat er voor de gebruiker een enkel loket is waar deze de rapportages kan afgeven. Dit heeft tot gevolg dat de cijfers met betrekking tot het beheer van diersoorten gecombineerd kunnen worden weergegeven in dit jaarverslag. Een goede aanleiding zou de invoering van de Wet natuurbescherming kunnen zijn.

Indien alle verstrekte ontheffingen door tussenkomst van de FBE uitgegeven worden, zullen rapportages in één Faunaregistratiesysteem terechtkomen en in een keer een compleet beeld van het faunabeheer geven.

Tellingen

De FBE beveelt aan de inzet met betrekking tot de tellingen nader te bezien. De verschillende tellingen worden op verschillende manieren georganiseerd. De rolverdeling, opdrachtgeverschap, betaling en vergoedingen zijn verschillend geregeld. Het is wellicht denkbaar dit meer op elkaar af te stemmen. De feitelijke uitvoering verloopt goed en de resultaten zijn eveneens in orde.

De FBE heeft als voornemen om de uitvoering van de tellingen meer op uitvoeringsniveau neer te leggen. Hierdoor krijgen de WBE's en terreinbeherende organisaties een grotere verantwoordelijkheid.

Het verslag van de zomertelling (opdracht PNH aan landschap Noord-Holland) verschijnt te laat om hier actueel op in te kunnen spelen.

Uitvoering FBP Ganzenbeheerplan omgeving Schiphol

Het zogenaamde Schipholuitvoerdersoverleg is een belangrijk overlegkader om de praktische invulling van de uitvoering van het Ganzenbeheerplan omgeving Schiphol te kunnen bespreken. Aanbevolen wordt om de ontheffingen die rechtstreeks aan Schiphol zijn afgegeven d.t.v. de FBE te laten verlopen.

Communicatie, PR, website en organisatieontwikkeling

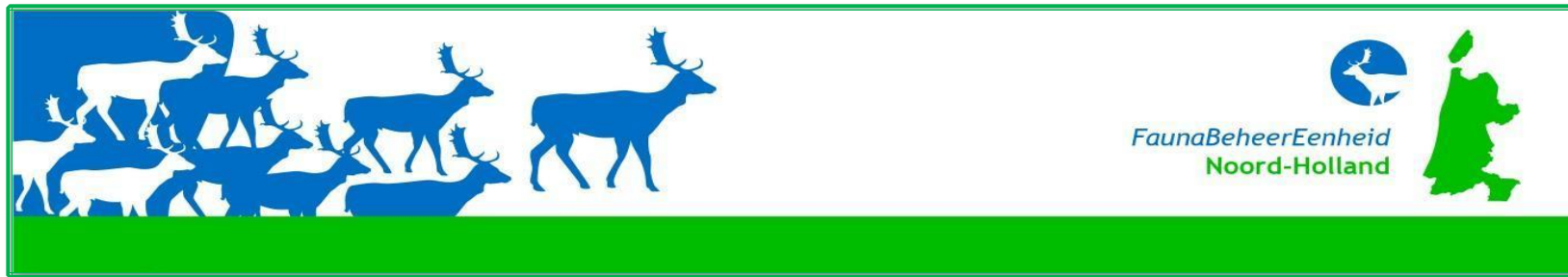
Met betrekking tot de communicatie is het gewenst hier meer en structureel aandacht aan te besteden, inclusief ruimte voor onverwachte zaken. De ervaring leert dat actief beleid succesvol kan zijn.

Wildaanrijdingen

Het blijft gewenst hier meer inzet te geven om een aantal praktische uitvoeringswensen met de betrokkenen te bespreken. Het gaat daarbij om onder andere de teamcoördinatie, de vergoedingen vanuit wegbeheerders, de (kostbare) verwerking van de kadavers (omdat achterlaten in het veld niet is toegestaan) en de dubbele melding vooraf. Bovendien blijft het streven om ook buiten de gebieden waar nu reeën en damherten voorkomen een provinciebrede uitrol te maken, en in overleg met de WBE's ook in andere gevallen adequaat te kunnen optreden.

Organisatieontwikkeling

Naar verwachting verschijnt in 2016 een Strategisch Meerjarenplan waarmee richting wordt gegeven aan de rol en positie van de FBE in de komende jaren. Van belang is dat de invoering en doorvoering hiervan zijn vervolg kan krijgen. Daarbij is het gewenst dat er onder andere gewerkt wordt aan een afsprakenkader. De invoering van de nieuwe Wet natuurbescherming zal ook zijn effecten hebben op de manier van werken van de FBE en onder meer tot uiting komen in verslaglegging, faunabeheerplannen en bestuursamenstelling.

De fauna van Noord-Holland in cijfers

Deel 2 Jaarverslag Faunabeheereenheid Noord-Holland 2015

Inleiding

Ook dit jaar is gekozen de cijfermatige verslaglegging als apart onderdeel in het jaarverslag op te nemen. Het is de bedoeling dat de Faunabeheereenheid dit in de komende jaarverslagen laat uitgroeien tot een Faunabalans voor Noord-Holland. Wij zijn er namelijk van bewust dat transparantie over de cijfermatige onderbouwing van ons beheer steeds belangrijker wordt. De FBE wil zich hierin daarom, ook de komende jaren, verder gaan ontwikkelen.

Met dit jaarverslag brengen wij de stand van zaken van de fauna in Noord-Holland nader in beeld, dit voor zover dit het werkveld van de FBE betreft.

De FBE laat zien welke ontheffingen in dit verslagjaar actief zijn geweest en welk afschot of vangst op basis daarvan heeft plaatsgevonden¹. Op basis van de gegevens van het Faunafonds wordt een beeld gegeven van de landbouwschade. Een weergave van de wildaanrijdingen vindt plaats mede op basis van de gegevens vanuit het BOA-registratiesysteem (BRS) zoals gevalideerd via de meldkamers van politie. De birdstrikes-meldingen zijn afkomstig van de luchthaven Schiphol. Tot slot volgt de weergave van de populatie-ontwikkeling van diverse soorten. Deze gegevens zijn afkomstig van de verschillende tellingen. Met dit geheel brengen we de effectiviteit van de uitgevoerde maatregelen ten opzichte van de schade en overlast in beeld.

De ontheffingen die rechtstreeks en dus buiten de FBE om door de provincie zijn afgegeven, zijn hierin niet verwerkt.

Dit totaal leidt ertoe dat wij de balans in beeld brengen tussen enerzijds het beheer (met name afschot) en anderzijds landbouwschade, wildaanrijdingen en vogelaanvaringen en de populatieontwikkeling. Het is een tussenstand – dit jaarverslag heeft niet het karakter van een evaluatie van de afzonderlijke Faunabeheerplannen.

Tot slot biedt dit deel van het jaarverslag ook een overzicht van onze juridische activiteiten. De uitvoering van het faunabeheer juridificeert in hoge mate. Daar bieden bijgaande tabellen een goed inzicht in. De bronnen staan vermeld bij de verschillende onderdelen.

¹ De verschillende gegevens, waaronder afschot, nestbehandeling, telcijfers etc., worden gedurende het jaar door de FBE bijgehouden. Deze gegevens zijn voor dit jaarverslag geüpdatet op 26 mei 2016.

Inhoudsopgave deel 2: De fauna van Noord-Holland in cijfers

1. Overzicht van beschikbare ontheffingen	3
1.1 Resultaten per ontheffing	3
1.2 Totalen per soort	6
1.3 Resultaten Schiphol en omgeving	9
1.4 Resultaten ganzenbeheer	15
2. Overzicht Schadebedragen Faunafonds	17
3. Resultaten van de faunatellingen	22
3.1 Voorjaargestelling diverse diersoorten	23
3.2 Zomertelling ganzen	24
3.3 Damhertentelling	26
3.4 Reeëntelling	28
4. Wildaanrijdingen	32
5. Juridische aangelegenheden bij de uitvoering van het faunabeheer	34

1 Overzicht van beschikbare ontheffingen

De Faunabeheereenheid beschikt over door Gedeputeerde Staten afgegeven ontheffingen en aanwijzingen. Onderstaand ziet u een overzicht van de in 2015 geldige GS-besluiten hierover. Op basis van deze ontheffingen en aanwijzingen geeft de Faunabeheereenheid machtigingen uit aan de uitvoerders. Hierover wordt via het Faunaregistratiesysteem (FRS) het resultaat van de maatregelen gerapporteerd. Per ontheffing zijn de resultaten van de rapportages weergegeven.

1.1 Resultaten per ontheffing

BESLUIT	WERKINGSDUUR/ GELDIG TOT	DIERSOORT	RAPPORTAGE	Totaal (alle soorten/per besluit)
Algemene Machtigingen:				
Besluit 13 (2014) Vos	1 februari t/m 15 juli/geldig tot 15 april 2019	Vos	96	96
Besluit 13 (2015) Beheer zomerganzen	1 maart t/m 31 oktober/geldig tot 3 maart 2020	Boerengans (verwilderd)	478	40.004
		Brandgans	3.107	
		Canadese gans	788	
		Grauwe gans	34.348	
		Nijlgans	3	
Besluit 34 (2014): Maart 2015 Overzomerende ganzen	1 april tot 1 oktober/geldig tot 1 april 2015	Canadese gans	15	4.019
		Grauwe gans	3.956	
		Boerengans (verwilderd)	1	

		Kolgans	36	
49 (2013) Ganzen Schiphol 10 km	jaarrond/ geldig tot en met 31-12-2018	Boerengans (verwilderd)	433	10.111
		Brandgans	343	
		Canadese Gans	262	
		Grauwe Gans	7.428	
		Indische gans	12	
		Kolgans	268	
		Nijlgans	1.418	
Besluit 80A (2009) Broedparen	1 februari t/m 31 maart/geldig tot en met 31 maart 2015	Canadese gans	7	3.301
		Grauwe Gans	3.294	
Perceelsgebonden machtigingen:				
Besluit 11 (2014): Schadebestrijding meerkoet	1 oktober tot 1 juni/geldig tot 15 april 2019	Meerkoet	611	611
Besluit 12 (2014): Schadebestrijding ekster	15 juni t/m 15 november/geldig tot 15 april 2019	Ekster	34	34
Besluit 14 (2015): Schadebestrijding zomerganzen	1 maart t/m 31 oktober/geldig tot 3 maart 2020	Boerengans (verwilderd)	33	6.499
		Brandgans	273	
		Canadese gans	181	
		Grauwe gans	6.012	
Besluit 15 (2014); Schadebestrijding wilde eend	1 februari t/m 15 augustus/geldig tot 15 april 2019 (geschorst in 2015)	Wilde eend	5	5

Besluit 17 (2014): Schadebestrijding knobbelzwaan	jaarrond/geldig tot 15 april 2019	Knobbelzwaan	1.220	1.220
Besluit 18 (2014): Schadebestrijding gaai	15 juni t/m 15 november/geldig tot 15 april 2019	Gaai	1	1
Besluit 36 (2014) Maart 2015 wijziging overzomerende gans 80B 2009	1 april tot en met 31 september/geldig tot 1 april 2015	Canadese gans	5	502
		Grauwe gans	319	
		Kolgans	178	
Besluit 43 (2015): Schadebestrijding overwinterende gans	1 november tot 1 maart/geldig tot 3 maart 2020	Boerengans	2	514
		Brandgans	24	
		Grauwe gans	449	
		Kolgans	39	
Besluit 45 (2015): Schadebestrijding smient	1 oktober tot 1 april/geldig tot 15 april 2019 (geschorst in 2015)	Smient	1.041	1.041
Wijziging besluit 53 (2009): Schadebestrijding overwinterende ganzen	1 oktober tot 1 april/geldig tot 1 april 2015	Grauwe gans	1.244	1.537
		Kolgans	293	
Gebiedsgebonden machtigingen:				
AANWIJZING Art. 67 BESLUIT 22 (2014) Deelgebieden Schiphol	jaarrond/geldig t/m 1 april (2018)	Brandgans	21	559
		Canadese Gans	3	
		Grauwe Gans	383	
		Nijlgans	152	

Grofwild machtigingen:				
Besluit 16 (2012) Damhert nulstandbeheer buiten leefgebied	jaarrond/ geldig t/m 31-12-2015	Damhert	19	19
Aanwijzing:				
Besluit 39 (2014) Aanwijzing wildaanrijdingen (damhert, ree)²	jaarrond/ geldig t/m 02-10-2019	Damhert Ree	62 65	127

Tabel 1: Overzicht ontheffingen en gerapporteerde afschotcijfers 2015/resultaten per ontheffing (Bron: FRS)

Dit overzicht biedt inzicht in de aanwezige ontheffingen. Tegelijkertijd geeft het per ontheffing zicht op welke maatregelen er zijn getroffen en in welke mate deze maatregelen zijn getroffen. Het Faunaregistratiesysteem is gericht op de rapportage van het afschot, vangst en nestbehandeling. Overige maatregelen, zoals de inzet van werende middelen (visueel en akoestisch) zijn altijd een verplichting voor zover gebruik gemaakt wordt van perceelsgebonden machtigingen. De inzet hiervan is met andere woorden voor elke perceelsgebonden machtiging verplicht aan de orde waarna uitvoering kan worden gegeven aan ondersteunend afschot.

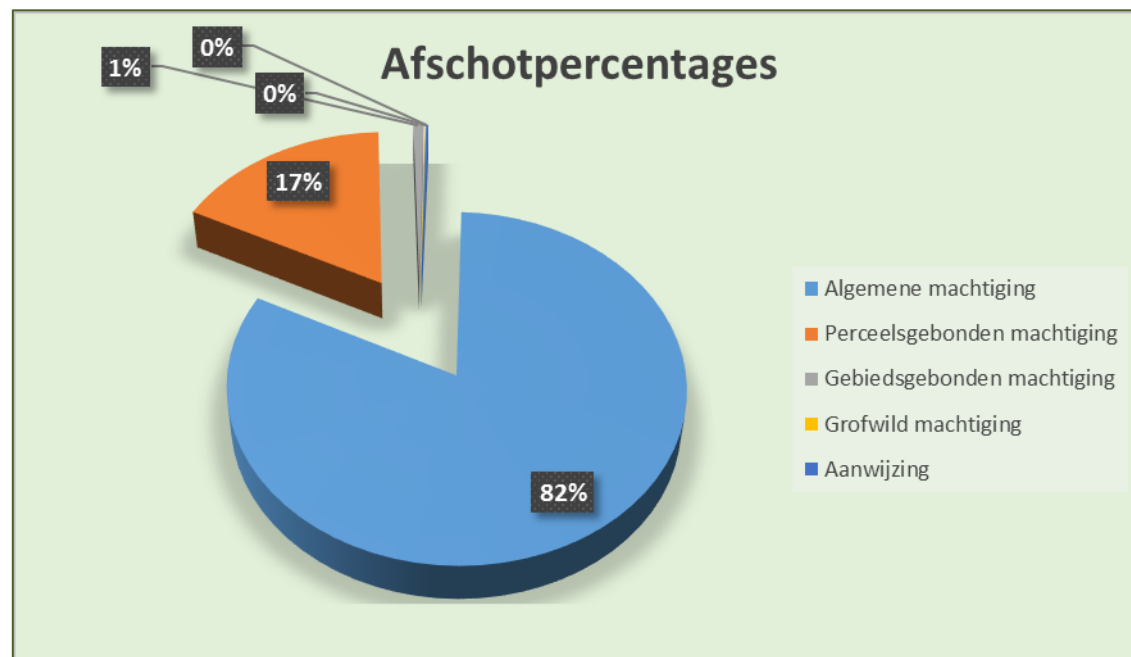
Op basis van 18 ontheffingen zijn in totaal 70.200 (inclusief wildaanrijdingen) dieren gedood in het jaar 2015 (Bron: FRS – FBE Noord-Holland). In het jaar 2014 waren er 22 ontheffingen beschikbaar en zijn er op basis daarvan 63.279 dieren gedood. Ondanks dat er in 2015, ten opzichte van 2014, een afname van het aantal ontheffingen is waargenomen zijn er meer dieren gedood. Er is een toename van 11% van het aantal gedode dieren in 2015 ten opzichte van 2014.

Wanneer er gekeken wordt naar hoeveel dieren er op basis van de verschillende ontheffingen zijn gedood blijkt dat het merendeel van de dieren op basis van de algemene machtigingen zijn gedood met een percentage van 78%. Dit wordt in belangrijke mate veroorzaakt door het ganzenafschot.

² De cijfers van de aanwijzing wildaanrijdingen zijn afkomstig uit het Faunaregistratiesysteem. Hierbij is een selectie gemaakt op 'dood gevonden'. Dit betekent dat het niet alleen om aanrijdingen gaat maar dat de doodsoorzaak ook omschreven is als: onbekend, anders, vastgelopen (raster, hek enz.), ziekte en verdrinking.

Soort ontheffing	Totaal afschot
Algemene machtiging	57.531
Perceelsgebonden machtiging	11.964
Gebiedsgebonden machtiging	559
Grofwild machtiging	19
Aanwijzing	127

Tabel 2: Afschot per ontheffing (Bron: FRS)

Figuur 1: Grafische weergave afschot per ontheffing (Bron: FRS)

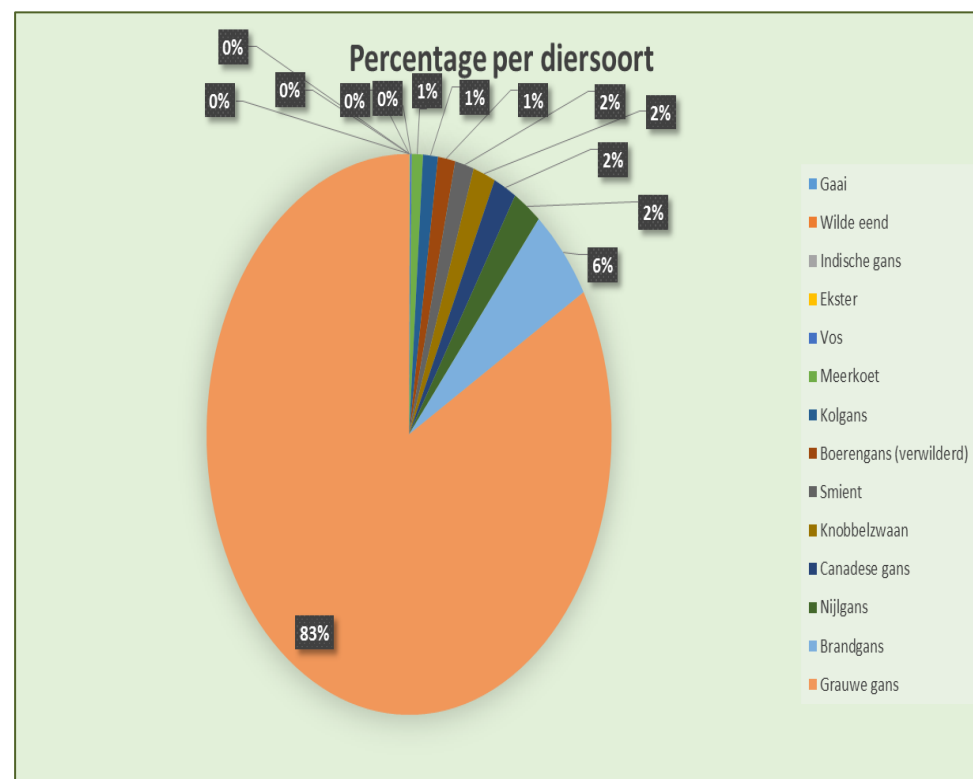
1.2 Totalen per soort

In de onderstaande tabel is er per diersoort weergegeven hoeveel stuks er op basis van de verschillende ontheffingen zijn geschoten. Omdat er soms sprake is van verschillende ontheffingen zijn de afschottotalen per diersoort weergegeven. Deze cijfers zijn inclusief de afschotcijfers van de Schipholontheffingen. Het afschot van de nijlgans heeft alleen betrekking op het Schipholgebied.

Zoals te zien zijn er voornamelijk ganzen gedood, waarbij grauwe ganzen het grootste groep vormen, gevolgd door de brandgans.

Diersoort	Aantal
Gaai	1
Wilde eend	5
Indische gans	12
Ekster	34
Vos	96
Meerkoet	611
Kolgans	814
Boerengans (verwilderd)	947
Smient	1.041
Knobbelzwaan	1.220
Canadese gans	1.261
Nijlgans	1.573
Brandgans	3.768
Grauwe gans	57.433

Tabel 3: Resultaten per diersoort 2015 (Bron: FRS)

Figuur 2: Grafische weergave percentages per diersoort (Bron: FRS)

1.3 Resultaten Schiphol en omgeving

Omdat het ganzenbeheer rondom Schiphol op basis van een eigen faunabeheerplan en via aparte ontheffingen is geregeld, zijn de resultaten van Schiphol apart opgenomen. Dat is van belang omdat het in dit kader nodig is apart zicht te bieden op het vliegveiligheidsbelang wat hiermee gediend is.

Hieruit blijkt in ieder geval dat de inspanningen voor het ganzenbeheer rondom Schiphol op een onverminderd hoog niveau blijven.

Schiphol kent verschillende ontheffingen deels beperkt tot de tienkilometerzone (besluit 49 (2013)) en deels gericht op de twintigkilometerzone (aanwijzing art.67 besluit 22 (2014)). Binnen de twintigkilometerzone is er een zogenaamd gebiedsgebonden ontheffing of aanwijzing actief. Zoals uit de onderstaande resultaten blijkt, worden er binnen de Schipholzone voornamelijk grauwe ganzen afgeschoten gevolgd door nijlganzen. Daarnaast blijkt dat een groot deel van de afgeschoten ganzen zich binnen de tienkilometerzone bevinden.

BESLUIT	WERKINGSDUUR	DIERSOORT	RAPPORTAGE
AM			
49 (2013) Ganzen Schiphol 10 km	1 januari t/m 31 december/ geldig tot en met 31-12-2018	Boerengans (verwilderd)	433
		Brandgans	343
		Canadese Gans	262
		Grauwe Gans	7.375
		Indische gans	12
		Kolgans	268
		Nijlgans	1.418
		<i>Totaal</i>	<i>10.111</i>
GM			
Aanwijzing Art. 67 BESLUIT 22 (2014) deelgebieden Schiphol	28 november (2014) t/m 1 april (2018)	Boerengans (verwilderd)	0
		Brandgans	21
		Canadese Gans	3

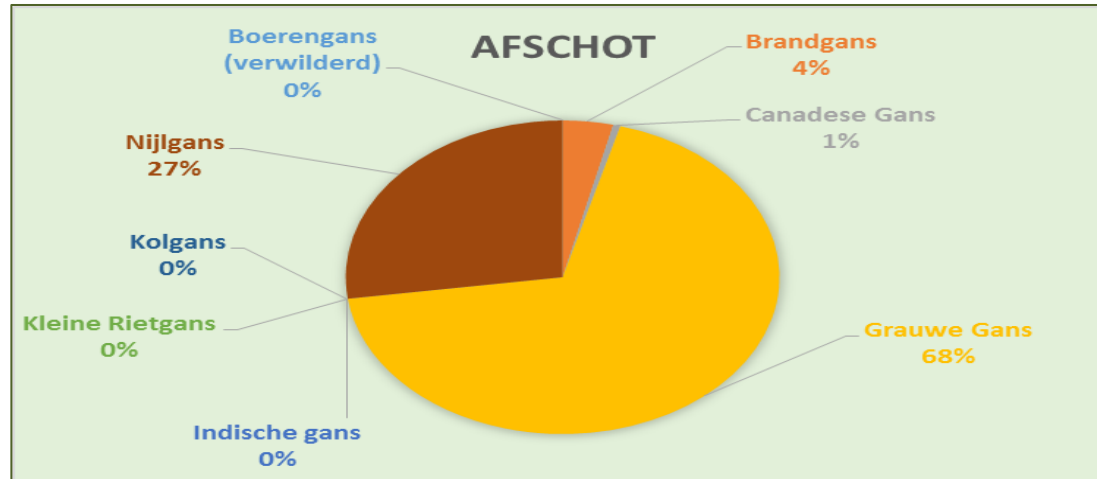
		Grauwe Gans	383
		Indische gans	0
		Kleine Rietgans	0
		Kolgans	0
		Nijlgans	152
		<i>Totaal</i>	559
		Totaal beide ontheffingen (AM+GM)	<u>10670</u>

Tabel 5: Overzicht Schiphol ontheffingen gebruik en resultaat 2015 (Bron: FRS)

Hieronder zijn op basis van de gebiedsgebonden machtiging (Aanwijzing Art. 67 BESLUIT 22 (2014) deelgebieden Schiphol) de afschotcijfers van 2015 weergegeven. In het figuur is in percentages te zien welk soort gans er is afgeschoten. Het merendeel van het afschot (68%) heeft plaatsgevonden op de grauwe gans gevolgd door de nijlgans (27%).

Diersoort	Afschot
Boerengans (verwilderd)	0
Brandgans	21
Canadese Gans	3
Grauwe Gans	383
Indische gans	0
Kleine Rietgans	0
Kolgans	0
Nijlgans	152

Tabel 6: Afschot Schiphol (GM) (Bron: FRS)

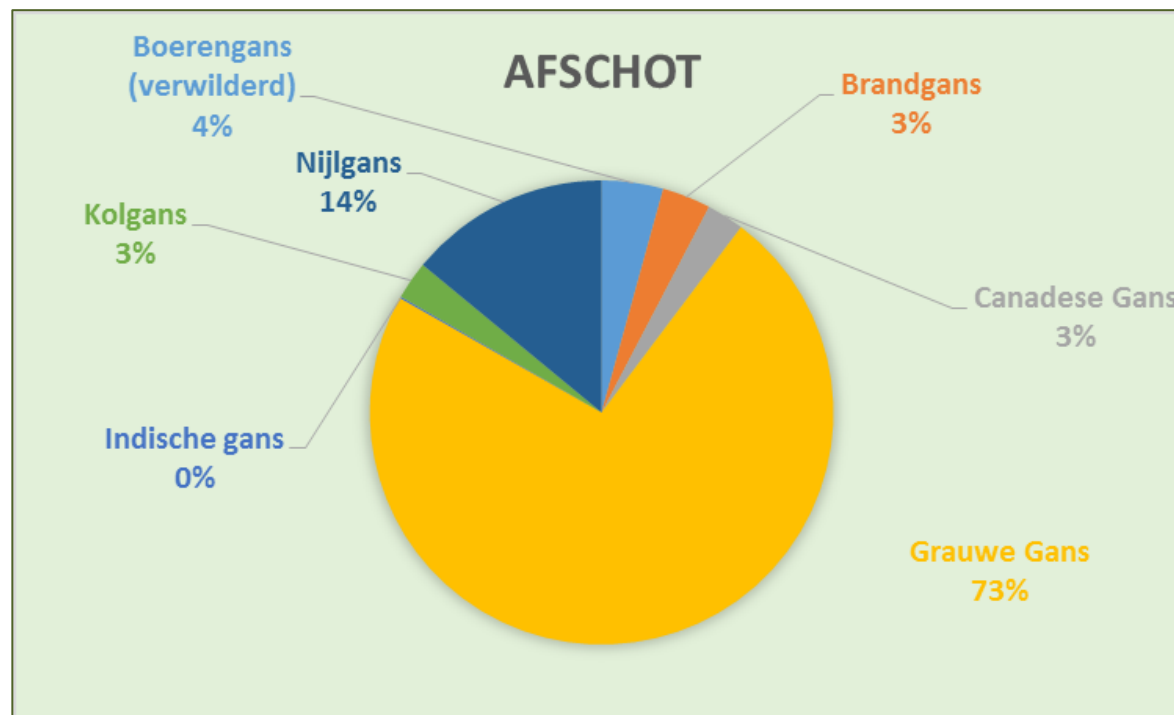

Figuur 3: Grafisch weergave afschotcijfers Schiphol (GM) (Bron: FRS)

Hieronder zijn ook de afschotcijfers op basis van de algemene machtiging (49 (2013) Ganzen Schiphol 10 km) in 2015 weergegeven. In het figuur is in percentages te zien welk soort gans er is afgeschoten. Het merendeel van het afschot (73%) heeft plaatsgevonden op de grauwe gans gevolgd door de nijlgans (14%).

Diersoort	Afschot
Boerengans (verwilderd)	433
Brandgans	343
Canadese Gans	262
Grauwe Gans	7.375
Indische gans	12
Kolgans	268
Nijlgans	1.418

Tabel 7: Afschot Schiphol (AM) (Bron: FRS)

Figuur 4: Grafisch weergave afschotcijfers Schiphol (AM) (Bron: FRS)

Ruivangsten

Vanaf 2012 hebben er binnen de twintigkilometerstraal van Schiphol vangacties plaatsgevonden. Sinds 2015 vinden er ook vangacties plaats buiten de straal van twintig kilometer van Schiphol. In de onderstaande tabel zijn de resultaten van deze vangacties, ook wel ruivangsten genoemd, weergegeven. In verband met het totaaloverzicht zijn hier ook de vangcijfers buiten het Schipholgebied in weergegeven. Dat betekent dat er in totaal 37.625 ganzen via ruivangsten aan de populatie zijn onttrokken.

Wanneer de totale aantallen van de verschillende jaren vergeleken worden, is er vanaf 2012 een daling waarneembaar van het aantal gevangen ganzen binnen de twintigkilometerzone. Vanaf 2015 kan men (mede omdat er ook buiten deze straal is gevangen) spreken van een enorme toename van het aantal gevangen ganzen.

Jaar	grauwe gans	brandgans	gedomesticeerd	Canadese gans	Totaal
2012 Binnen 20 km straal Schiphol	5.064				5.064
2013 Binnen 20 km straal Schiphol	4.730			1	4.731
2014 Binnen 20 km straal Schiphol	3.100	222			3.322
2015 Binnen de 20 km straal	2.514		30		2.544
2015 Buiten de 20 km straal	11.910	21.960	16		35.081

Tabel 8: Vangcijfers. In 2012/2013 en 2014 zijn er in de provincie Noord-Holland alleen ganzen gevangen binnen de 20km straal van de luchthaven Schiphol. Vanaf 2015 zijn er ook buiten de 20km straal ganzen gevangen (Bron: Duke Faunabeheer)

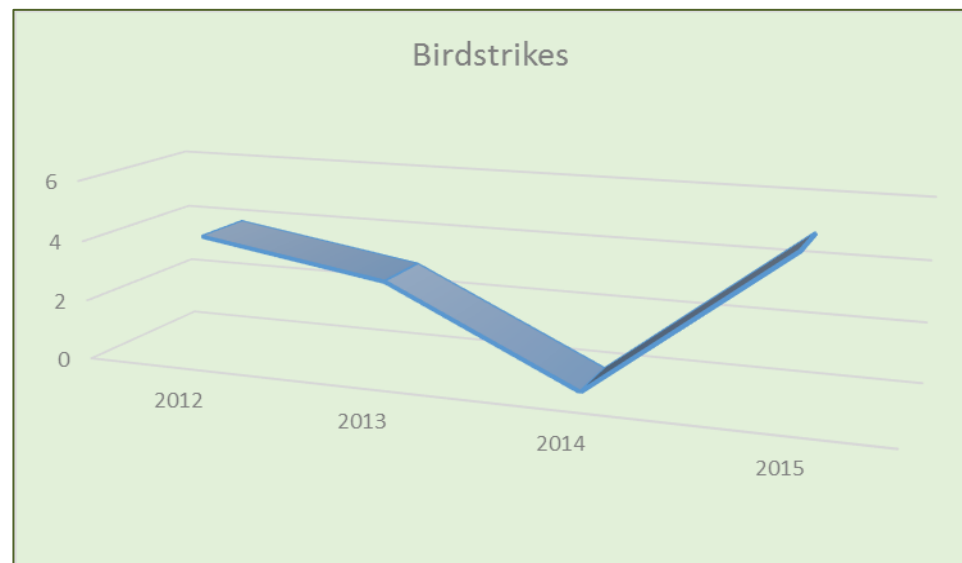
Birdstrikes

In de onderstaande tabel zijn het aantal incidenten, de zogenaamde birdstrikes, die op de luchthaven zijn gemeld weergegeven.

In 2015 zijn er vijf incidenten op de luchthaven gemeld. Het betrof hier twee keer een nijlgans, een keer een grauwe gans en twee keer ganzen waarvan de soort niet bekend is. Gezien de aantallen in de voorgaande jaren kan men spreken van een toename van het aantal birdstrikes in 2015. In 2012 hebben er namelijk vier incidenten met ganzen plaatsgevonden. In 2013 is er sprake van een drietal incidenten. Tot slot zijn er in 2014 geen incidenten op de luchthaven gemeld, wel zijn er enkele meldingen van calamiteiten direct buiten de luchthaven.

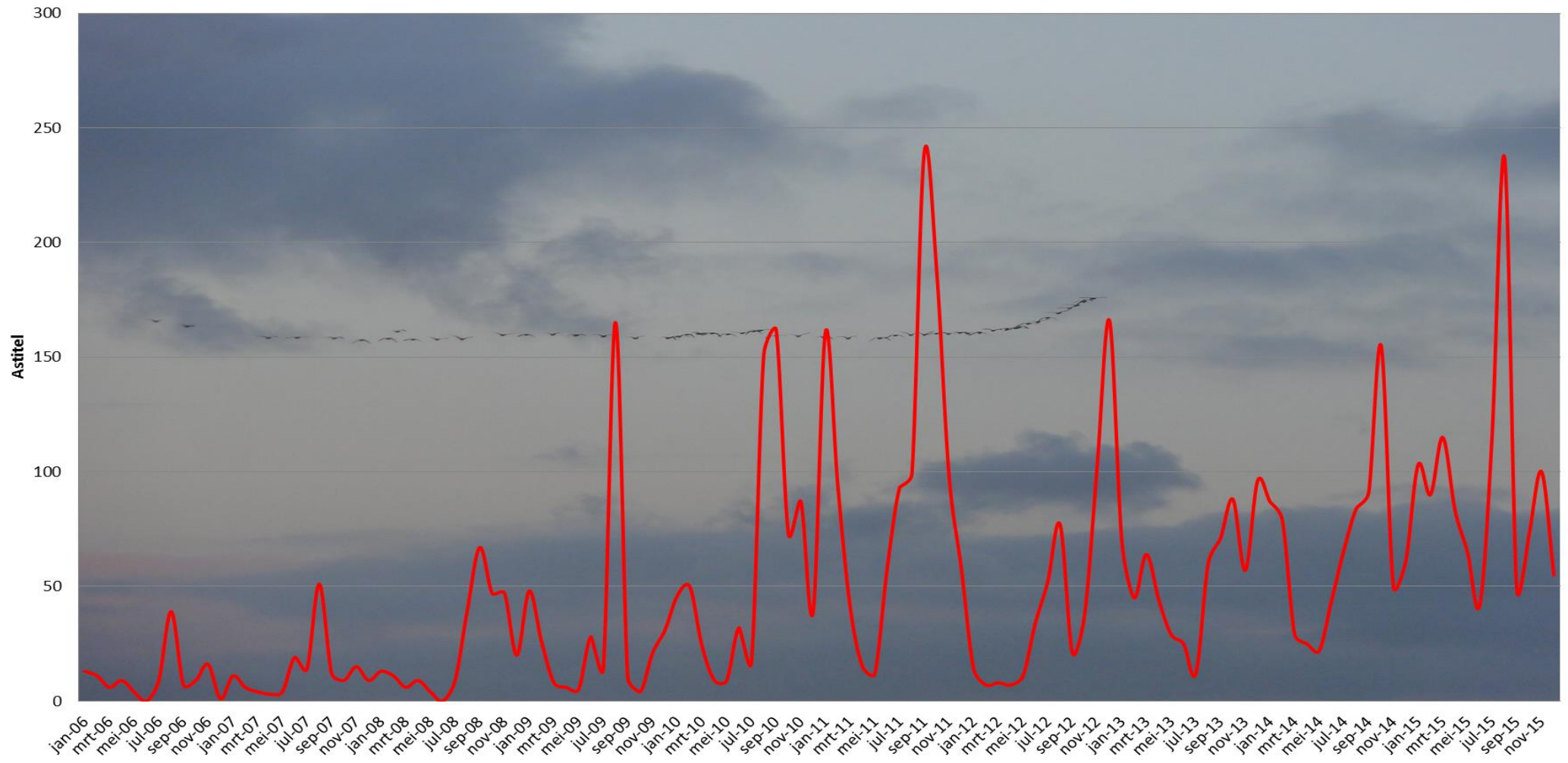
Jaar	Datum melding birdstrikes:	Totaal aantal meldingen
2012	meldingen op 10 januari, 12 januari, 11 oktober & 14 oktober	4
2013	meldingen op 13 februari, 4 maart & 31 juli	3
2014	geen meldingen	0
2015	meldingen op 23 januari, 23 augustus, 23 november, 30 november & 3 december	5

Tabel 9: Aantal 'birdstrikes' Schiphol tot en met 2015 (Bron: Schiphol)

Figuur 5: Ontwikkeling aantal 'birdstrikes' 2012-2015 (Bron: Schiphol)

visuele waarnemingen per mnd jan 2006 tm dec 2015

Figuur 6: Visuele waarnemingen aantallen ganzen Schiphol (Bron: Schiphol)

1.4 Resultaten ganzenbeheer

Het ganzenbeheer maakt een betekenisvol deel uit van het faunabeheer vanwege de enorm grote landbouwschade en het grote risico voor de vliegveiligheid in Noord-Holland. Om deze reden wordt hieronder apart ingegaan op de resultaten hiervan. Op deze manier krijgt men een beter inzicht in de resultaten van het ganzenbeheer zoals dat op basis van het ganzenbeheerplan wordt uitgevoerd.

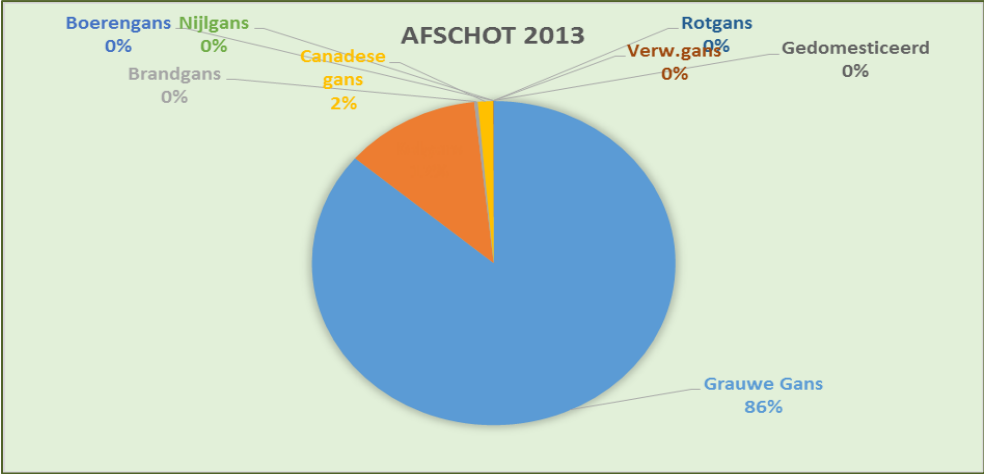
De afschotcijfers van de ganzen zijn in de onderstaande tabel weergegeven. Zoals uit de totaalcijfers blijkt, blijven de inspanningen voor het ganzenbeheer in Noord-Holland onverminderd hoog liggen en is er een stijgende lijn waar te nemen. Opgeteld bij het feit dat er in totaal 37.625 ganzen via ruivangsten zijn gevangen, zijn er dus in totaal in Noord-Holland 110.182 ganzen aan de populatie onttrokken. Gelet op de ganzenproblematiek is dat een heel mooi resultaat.

Jaar	grauwe gans	kolgans	brandgans	Canadese gans	boerengans	nijlgans	rotgans	Indische gans	verw.gans (vanaf 2014 zijn deze soorten niet gerapporteerd onder deze kolom)	gedomesticeerd (vanaf 2014 zijn deze soorten niet gerapporteerd onder deze kolom)	totalen
2013	35.771	5.014	133	563	0	0	0	0	17	0	41.498
2014	56.313	4.462	1.274	1.127	207	1.105	0	4	0	0	64.492
2015	63.484	887	3.874	1.630	947	1.723	0	12	0	0	72.557 ³

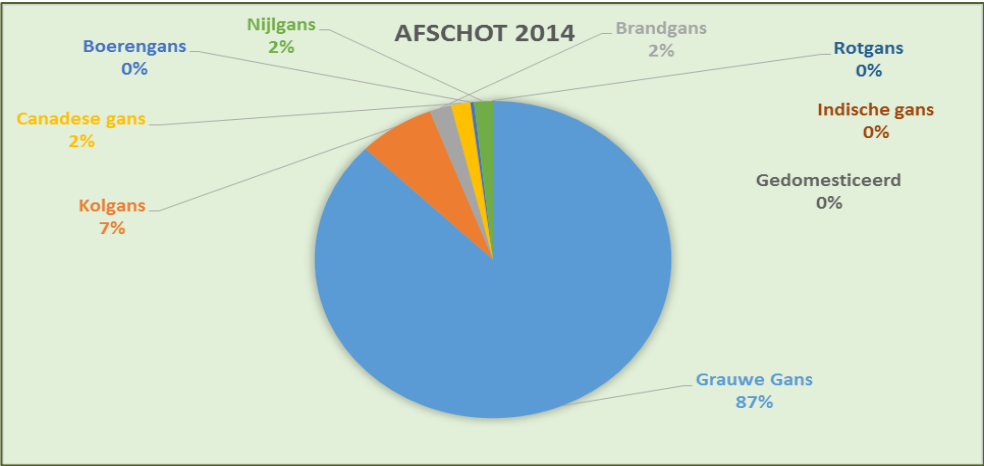
Tabel 10: Afschotcijfers ganzen (Bron: FRS)

³ Deze cijfers zijn geactualiseerd na 26 mei 2016 waardoor de aantallen hoger liggen dan in de voorgaande hoofdstukken. Cijfers zijn geüpdatet op 6 juni 2016.

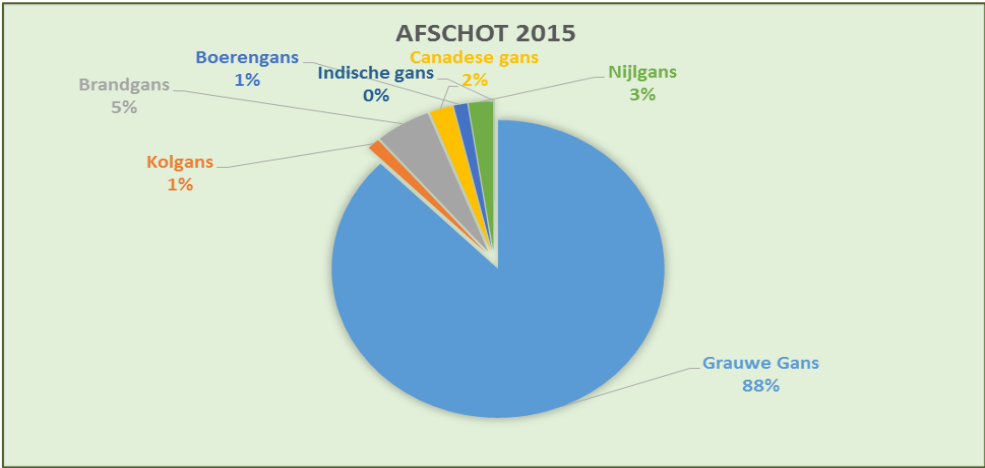
Wanneer de afschotcijfers gespecificeerd worden naar de verschillende gansensoorten kan men zien dat zowel in 2013, 2014 als in 2015 de grootste afschot op grauwe ganzen heeft plaatsgevonden.

Figuur 7: Weergave afschot per ganssoort in 2013 (Bron: FRS)

Figuur 8: Weergave afschot per ganssoort in 2014 (Bron: FRS)

Figuur 9: Weergave afschot per ganssoort 2015 (Bron: FRS)

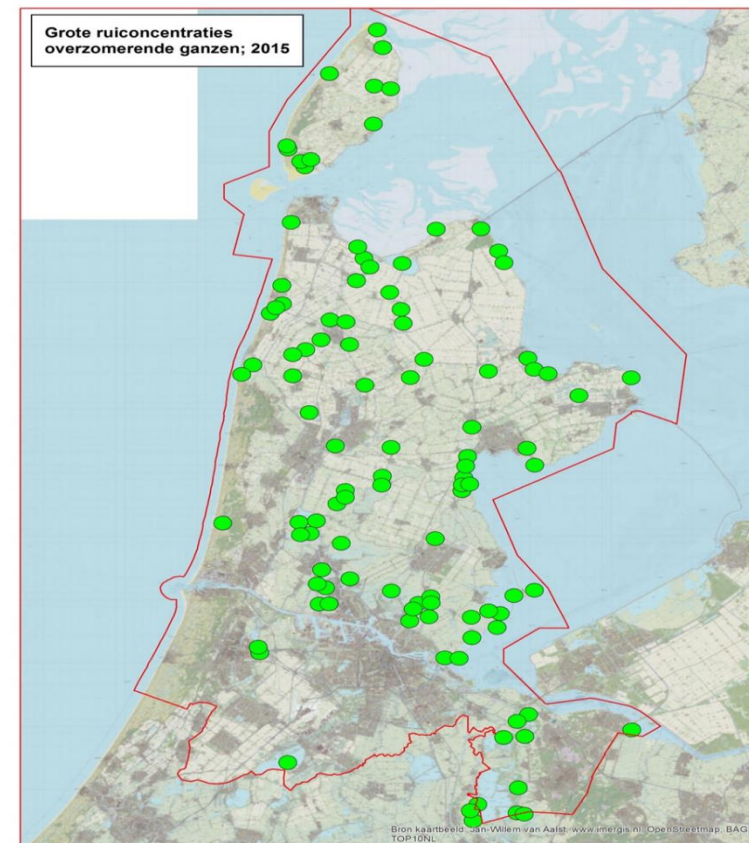
Ruivangsten

Zoals eerder al benoemd zijn er in 2015 (zowel binnen de twintigkilometerstraal van Schiphol als daarbuiten) ook ganzen gevangen in Noord-Holland. Dat betekent dat er in totaal 37.625 ganzen via ruivangsten aan de populatie zijn onttrokken. De resultaten daarvan zijn als volgt geweest:

Jaar	grauwe gans	brandgans	gedomesticeerd	Canadese gans	Totaal
2015 Binnen de 20 km straal	2.514		30		2.544
2015 Buiten de 20 km straal Noord-Holland	11.910	21.960	16		35.081

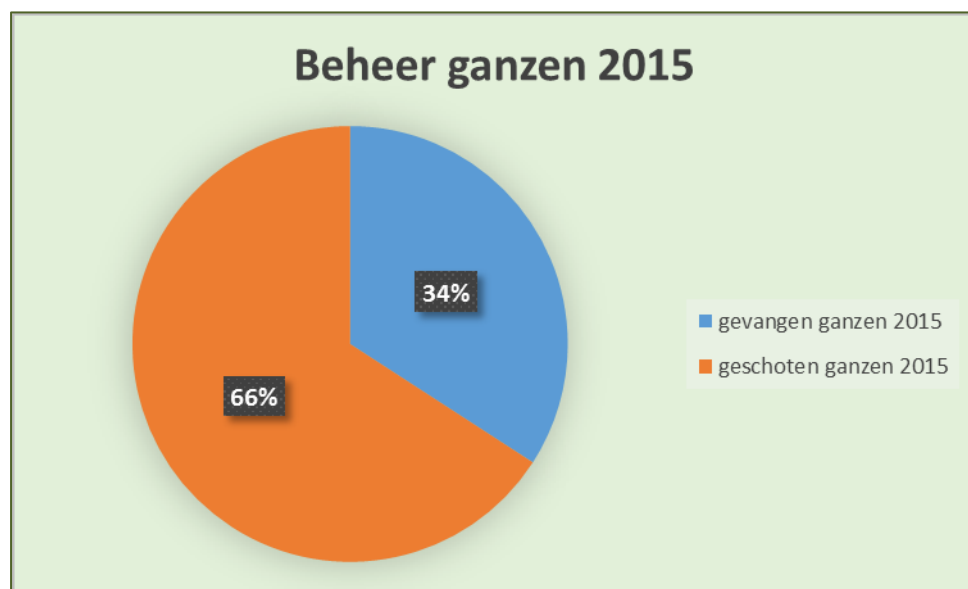
Tabel 11: Vangcijfers 2015 (Bron: Duke Faunabeheer)

Uit een inventarisatie van grote ruiconcentraties is een goed beeld verkregen waar op grote schaal wordt geruid. In figuur 10 is weergegeven waar grote concentraties ganzen ruien.

Figuur 10: Ruiconcentraties 2015 (Bron: FBE Noord-Holland)

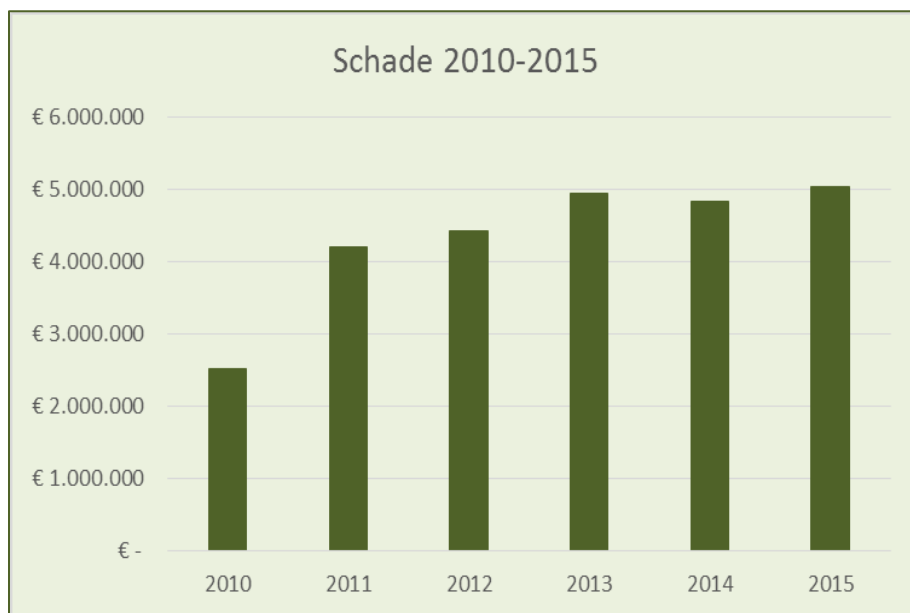
In 2015 zijn er in totaal 72.557 ganzen afgeschoten (tabel 10) en 37.625 ganzen gevangen (tabel 11). In totaal zijn er in 2015 110.182 ganzen gedood. In onderstaand figuur is in percentages weergegeven hoeveel procent van de gedode ganzen in 2015 zijn gevangen en afgeschoten. Zoals uit het figuur blijft wordt 66% van de gedode ganzen afgeschoten, maar vormen de vangacties met 34% ook een aanzienlijk deel van het ganzenbeheer.

Figuur 11: Beheer ganzen 2015 in percentages (Bron: FRS)

2 Overzicht Faunafonds schadebedragen 2014 in de provincie Noord-Holland

Dit hoofdstuk biedt inzicht in de door taxateurs van het Faunafonds getaxeerde schadebedragen. In 2015 is in totaal voor alle diersoorten € 5.028.315,00 aan landbouwschade vastgesteld. In 2014 was de totale landbouwschade € 4.824.037 en in 2013 was de schade € 4.933.858. Hoewel er in 2014 dus een lichte daling heeft opgetreden, is er in 2015 weer sprake van een toename van de schadebedragen. In de onderstaande figuur is deze ontwikkeling grafisch weergegeven.

Figuur 12: Schade 2010-2015 (Bron: Faunafonds d.d. Schadecijfers Faunafonds: 20151223 FBE Noord-Holland alle diersoorten)

Om de ontwikkeling van de schadebedragen die zijn veroorzaakt door de verschillende diersoorten te presenteren, is er in onderstaand tabel weergegeven wat de schadebedragen zijn geweest in de jaren 2010 t/m 2015.

Diersoort	2010	2011	2012	2013	2014	2015
haas	€ 8.763	€ 369	€ 1.960	€ 987		€ 3.552
fazant	€ 549					
wilde eend	€ 8.426	€ 6.896	€ 8.135	€ 6.664	€ 5.482	€ 8.700
houtduif	€ 13.013	€ 1.692	€ 388	€ 461	€ 13	
kolgans	€ 270.797	€ 398.889	€ 379.397	€ 441.639	€ 372.733	€ 451.263
grauwe gans	€ 1.673.382	€ 2.761.852	€ 2.925.564	€ 3.471.486	€ 3.484.338	€ 3.647.491
rietgans	€ 5.856	€ -	€ 1.620	€ 1.359		
kleine rietgans	€ 685	€ 2.250	€ 844	€ 1.359	€ 215	
brandgans	€ 78.613	€ 185.354	€ 181.815	€ 323.718	€ 270.403	€ 320.123
rotgans	€ 42.627	€ 64.242	€ 80.720	€ 126.253	€ 81.328	€ 110.143
nijlgans	€ 2.892	€ 6.162	€ 7.266	€ 10.982	€ 8.712	€ 18.284
canadagans	€ 1.284	€ 8.710	€ 12.788	€ 11.458	€ 13.360	€ 18.411
boerengans e.d.	€ 407	€ 1.557	€ 625	€ 248	€ 2.238	€ 559
wilde zwaan	€ -	€ 1.530		€ 37	€ 807	€ 634
knobbelzwaan	€ 27.939	€ 44.969	€ 26.539	€ 29.079	€ 14.500	€ 24.817
bergeend		€ 68		€ 272	€ 1.019	
smient	€ 243.481	€ 540.126	€ 378.553	€ 411.000	€ 387.917	€ 323.877
meerkoet	€ 1.164	€ 6.364	€ 1.481	€ 1.612	€ 7.480	€ 2.632
waterhoen	€ 187					
lijster				€ 57		
merel				€ 1.887		
mees	€ 135.730	€ 135.762	€ 286.312	€ 72.495	€ 67.061	€ 91.916
vink			€ 281			
putter				€ 334		
geelgors				€ 392		
zwarte kraai	€ 142	€ 102	€ 2.461	€ -	€ 14	
roek	€ 876					
kauw		€ 579	€ 7.673	€ 231	€ 1.623	€ 110
ekster	€ 2.364	€ 5.640	€ 37.205	€ 4.336	€ 4.457	€ 2.492
vlaamse gaai	€ 1.657	€ 2.003	€ 19.064	€ 3.987	€ 4.697	€ 2.809

spreeuw				€ 289	€ 91.800	
zilvermeeuw		€ 240			€ 996	€ 502
kokmeeuw			€ 1.539		€ 271	
damhert		€ 25.375	€ 52.444	€ 9.964	€ 2.147	
ree	€ -			€ 356		
das	€ 822	€ 414	€ 608	€ 916	€ 426	
	€ 2.521.656	€ 4.201.145	€ 4.415.282	€ 4.933.858	€ 4.824.037	€ 5.028.315

Tabel 12: Schadecijfers per diersoort (Bron: Faunafonds d.d. Schadecijfers Faunafonds: 20151223 FBE Noord-Holland alle diersoorten)

De schade van de grauwe gans blijft onveranderd hoog op 3,6 miljoen euro. De schade van de kolgans, rotgans en brandgans is in tegenstelling tot 2014 toenemend en bedraagt bij de kolgans en brandgans enkele tonnen. Hoewel de totale schade van de knobbelzwaan in 2014 met circa. 50% was afgenomen, is er in 2015 weer een stijging waarneembaar. Ook in 2015 is de schade van de smient licht afgenomen en in tegenstelling tot de smient is er bij de mees weer een toename van het schadebedrag te zien.

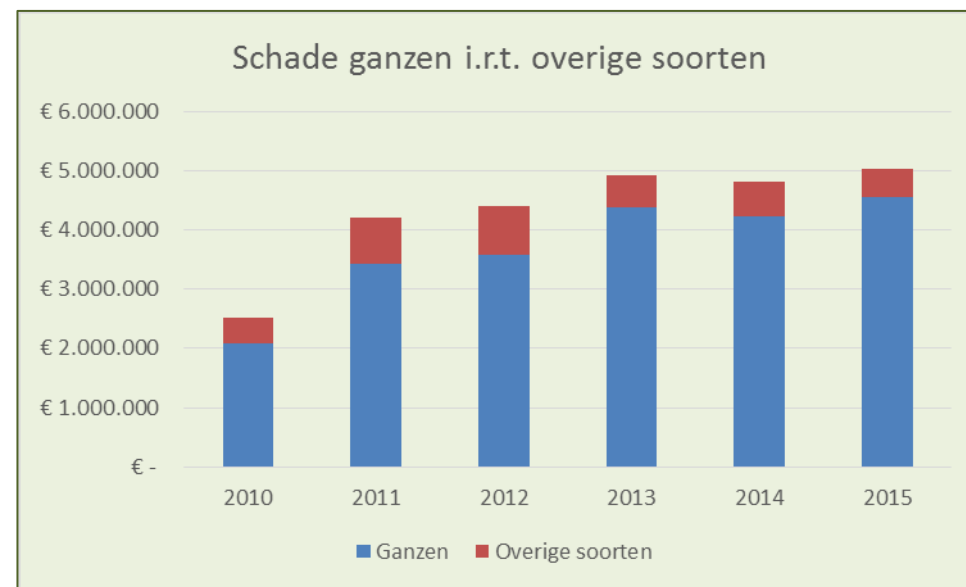
Diersoort	2010	2011	2012	2013	2014	2015
kolgans	€ 270.797	€ 398.889	€ 379.397	€ 441.639	€ 372.733	€ 451.263
grauwe gans	€ 1.673.382	€ 2.761.852	€ 2.925.564	€ 3.471.486	€ 3.484.338	€ 3.647.491
rietgans	€ 5.856	€ -	€ 1.620	€ 1.359		
kleine rietgans	€ 685	€ 2.250	€ 844	€ 1.359	€ 215	
brandgans	€ 78.613	€ 185.354	€ 181.815	€ 323.718	€ 270.403	€ 320.123
rotgans	€ 42.627	€ 64.242	€ 80.720	€ 126.253	€ 81.328	€ 110.143
nijlgans	€ 2.892	€ 6.162	€ 7.266	€ 10.982	€ 8.712	€ 18.284
canadagans	€ 1.284	€ 8.710	€ 12.788	€ 11.458	€ 13.360	€ 18.411
boerengans e.d.	€ 407	€ 1.557	€ 625	€ 248	€ 2.238	€ 559
	€ 2.076.543	€ 3.429.016	€ 3.590.639	€ 4.388.502	€ 4.233.327	€ 4.566.274

Tabel 13: Schadecijfers per ganzensoort (Bron: Faunafonds d.d. Schadecijfers Faunafonds: 20151223 FBE Noord-Holland alle diersoorten)

Zoals uit de onderstaande tabel en figuur is af te leiden is de totale schade die is veroorzaakt door ganzen nog steeds enorm hoog: € 4.566.274,00. De schade veroorzaakt door de gezamenlijke ganzensoorten vormt daarmee 91% van de totale schade.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ganzen	€ 2.076.543	€ 3.429.016	€ 3.590.639	€ 4.388.502	€ 4.233.327	€ 4.566.274
Overige soorten	€ 445.113	€ 772.129	€ 824.643	€ 545.356	€ 590.710	€ 462.041

Tabel 14: Aandeel ganzenschade in relatie tot totaalschade van alle soorten (Bron: Faunafonds d.d. Schadecijfers Faunafonds: 20151223 FBE Noord-Holland alle diersoorten)

Figuur 13: Schade ganzen i.r.t. overige soorten (Bron: Faunafonds d.d. Schadecijfers Faunafonds: 20151223 FBE Noord-Holland alle diersoorten)

3 Resultaten van de faunatellingen

Er wordt op verschillende wijzen invulling gegeven aan de faunatellingen. De voorjaarstelling verloopt via de WBE's/KNJV. De zomertelling vindt plaats in opdracht van de provincie door Landschap Noord-Holland. De damherten en reeëntellingen vinden plaats in opdracht van de FBE en worden uitgevoerd door betrokken WBE's in samenwerking met de natuurbeheerders van deze terreinen. Onderdeel 3.1 t/m 3.4 biedt een overzicht van de populaties van verschillende diersoorten waarvan de FBE de ontheffingen heeft. Gebruikte bronnen zijn hier diverse telrapporten, het Faunaregistratiesysteem en het NWRS.

3.1 Voorjaargestelling ganzen 2015

Voorjaargestelling ganzen 2015	Boerengans	Canadese gans	Grauwe gans	Brandgans	Kolgans	Rotgans	Nijlgans	Indische gans	Totaal
0246 Amstelland (NH)	26	38	421	17	0	0	142	3	647
9017 Amsterdam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0357 Banne Wormer, Jisp en Neck	224	7	1975	8685	0	0	43	0	10934
0323 Beemster Jagersvereniging	0	29	616	3	0	0	427	0	1075
0242 De Dieen	0	0	4880	18950	0	0	53	0	23883
0322 de Eem (NH)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0324 De Noordkop	28	172	2650	225	0	5872	279	1	9227
0263 De Purmer	0	209	446	0	0	0	62	0	717
0295 De Schermeer en omstreken	6	191	2314	1823	42	0	448	6	4830
9045 Edam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0273 Grootgeestmerambacht	17	301	1825	1361	137	14	241	0	3896
0266 Haarlemmermeer en omstreken	7	63	1049	60	35	0	347	7	1568
0096 Het Grootslag	12	235	2666	153	18	0	154	6	3244
0345 IJmeer en Vechtstreek (NH)	3	11	1403	8	23	0	215	0	1663
0337 Noorder-Koggenland e.o.	124	2029	10252	5041	650	0	267	5	18368
0312 Noorderpark (NH)	0	1	1427	0	0	0	173	0	1601
0412 Noord-Kennemerland	0	42	114	0	0	2	190	0	348
9010 Purmerend	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0340 Spaarnwoude	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0260 St. Jacht-en Faunabeer Waterland	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0243 Stichting Jachtraad Wieringermeer	0	34	876	8	3	0	120	0	1041
0110 't Ouwe Land	2	50	1127	24	0	0	112	0	1315
0076 Texel	398	7	6100	2500	60	8700	1540	3	19308
0168 voor Gooi en Vechtstreek (NH)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0278 Waterland en omstreken	11	84	2269	76	0	0	366	0	2806
0277 Westerkoggejagers	112	227	2176	3306	0	0	303	0	6124
0079 Wijcker- en Langemeer	1	13	738	71	6	0	93	0	922
0297 Zaanstreek e.o.	86	190	8381	2612	0	0	966	4	12239
0088 Zeevang	61	1342	2871	890	0	0	167	1	5332
0448 Zuid-Kennemerland (NH)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	1118	5275	56576	45813	974	14588	6708	36	131088

Tabel 15: Voorjaargestelling ganzen 2015 (Bron: NWRS)

Ten opzichte van de voorjaargestelling in 2014 valt op dat er toen in totaal 179.670 stuks ganzen zijn geteld en dat dit in 2015 is afgenomen naar 131.088 stuks.

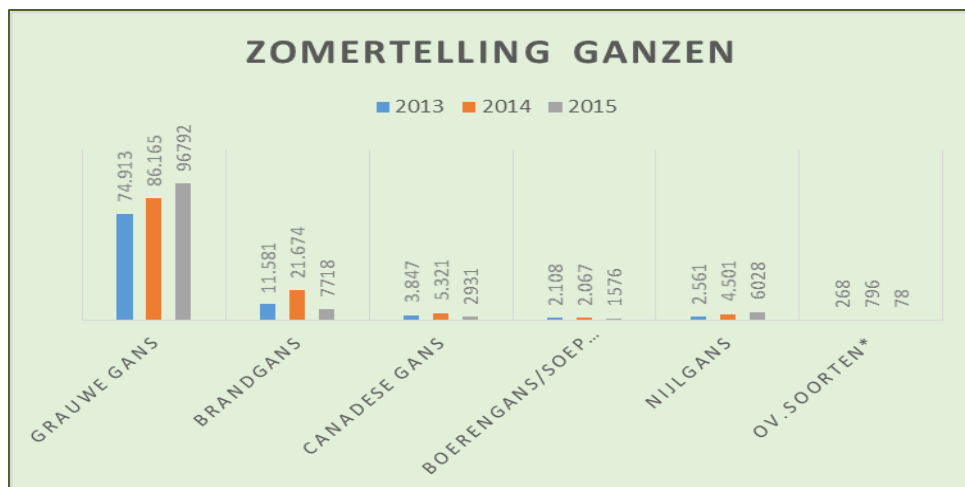
3.2 Zomertelling ganzen 2015

Zomertelling ganzen	2015
Grauwe gans	96.792
Brandgans	7.718
Nijlgans	6.028
Canadese gans	2.931
Soepgans	1.576
Overige ganzen + hybriden	78
totaal	115.123

Tabel 16: Zomertelling ganzen 2015 (Bron: Landschap Noord-Holland – Telrapport, KNJV)

In vergelijking met 2014 valt op dat het totaal toen op 120.542 stuks uitkwam en dat dit aantal in 2015 met 4% is afgenomen naar 115.123 stuks.

Tevens geven we in een aantal tabellen enkele vergelijkingen per soort weer over de jaren.

Figuur 14: Zomertelling ganzen per soort 2013-2015 (Bron: Landschap Noord-Holland – Telrapport, KNJV)

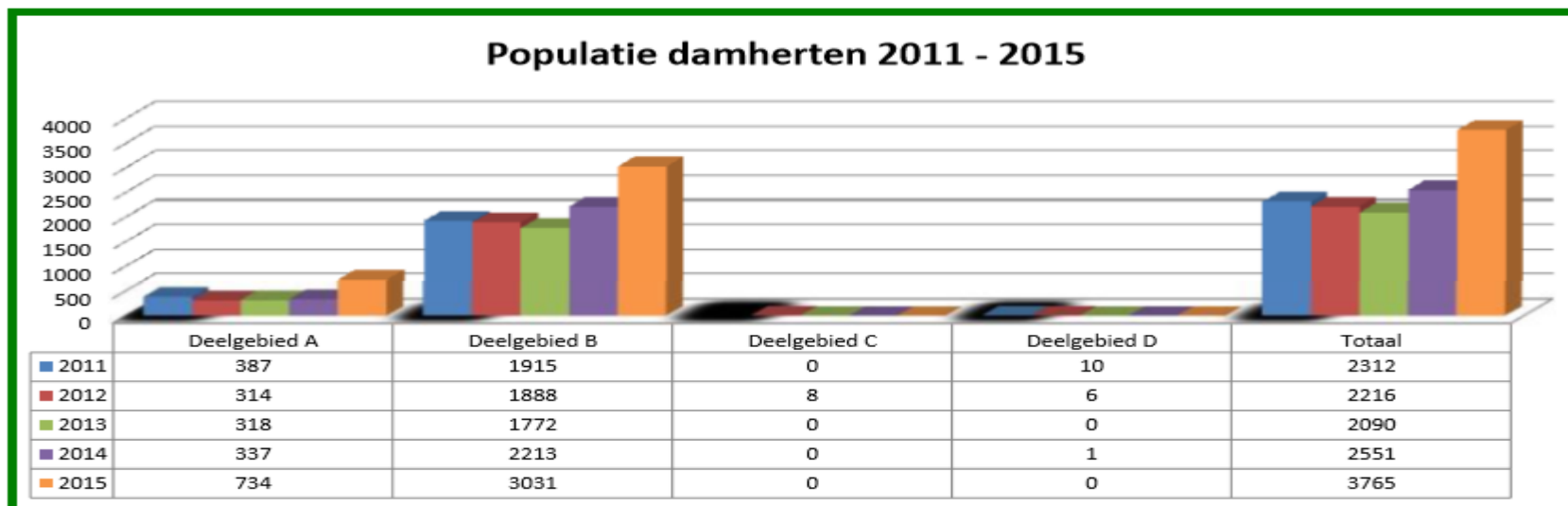
Zomertelling ganzen Noord-Holland	2013	2014	2015	2014 t.o.v. 2013	2015 t.o.v. 2013	2015 t.o.v. 2014
Grauwe gans	82.371	86.165	96.792	4%	18%	12%
Brandgans	12.007	21.674	7.718	81%	-36%	-64%
Nijlgans	2.835	4.501	6.028	59%	113%	34%
Canadese gans	4.000	5.321	2.931	33%	-27%	-45%
Soepgans	2.640	2.067	1.576	-22%	-40%	-24%
Overige ganzen + hybriden	234	796	78	240%	-67%	-90%
totaal	104.087	120.524	115.123	16%	11%	-4%

Tabel 17: Zomertelling ganzen per soort 2013-2015, inclusief percentuele verschillen (Bron: Landschap Noord-Holland – Telrapport, KNJV)

3.3 Damhertentelling 2015

De damhertentelling vindt niet alleen plaats in het Noord-Hollandse duingebied, maar in combinatie met het Zuid-Hollandse deel waar deze damherten ook verblijven. Deze telling is dan ook een co-productie van twee faunabeheereenheden. Mede daarom wordt onderscheid gemaakt in deelgebieden.

De minimaal aanwezig populatie damherten bedroeg 3.762 stuks in totaal. Er zijn dit jaar weer meer damherten geteld dan in de voorgaande jaren.

Figuur 15: Populatieontwikkeling damhert 2011-2015 (Bron: Damhert- en reetelling duingebied Noord- en Zuid-Holland 2015)

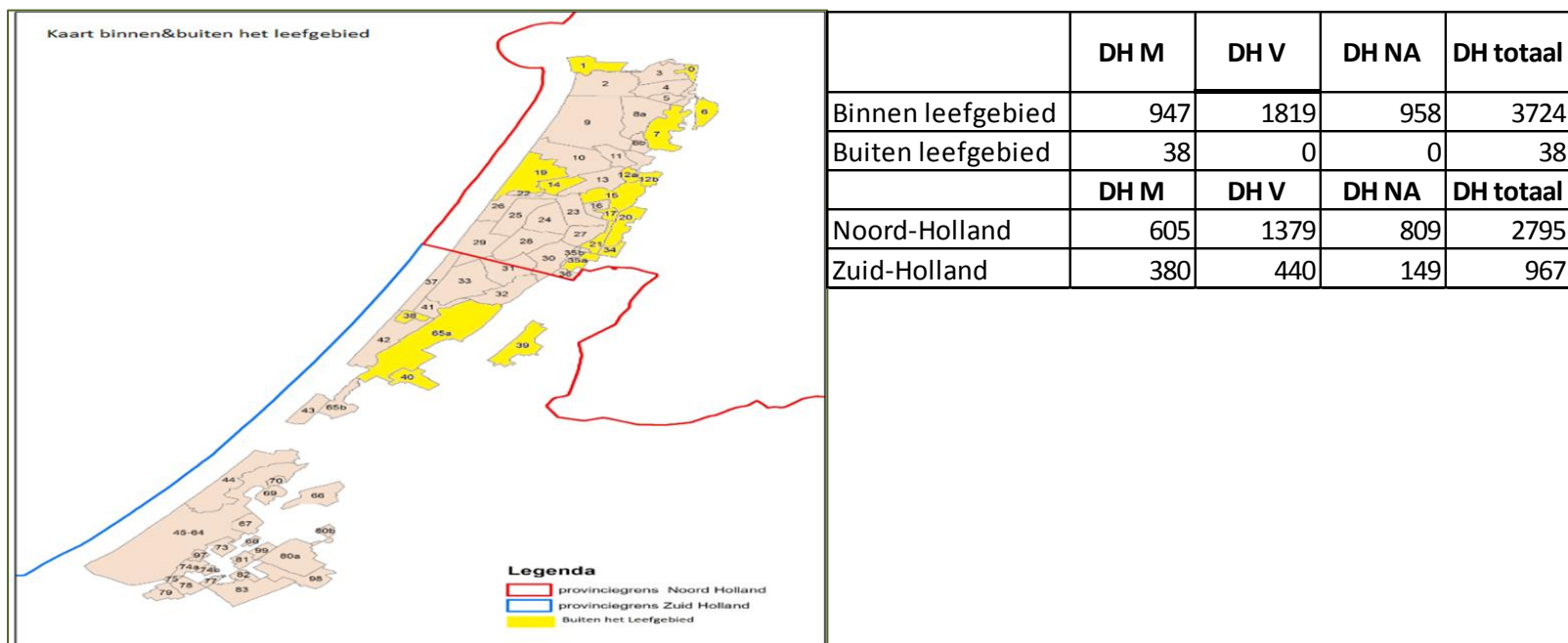
Jaar	Totaal aantal getelde damherten	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden	Aantal deelgebieden
2013	2.090	15	Ca. 200	83	4
2014	2.551	15	Ca. 200	83	4
2015	3.765	15	Ca. 200	90	4

Tabel 18: Totaal overzicht damhertentelling duingebied Kennemerland (Bron: Damhert- en reetelling duingebied Noord- en Zuid-Holland 2015)

	Damhert Hert	Damhert Hinde	Damhert Spitsers	Damhert Mnl kalf	Damhert Vrl kalf	Damhert NA	Totaal	DH M	DH V	DH NA	DH totaal
2013	280	795	170	119	266	460	2090	569	1061	460	2.090
2014	415	798	283	130	171	754	2551	828	969	754	2.551
2015	499	1498	264	222	321	958	3762	985	1819	958	3.765

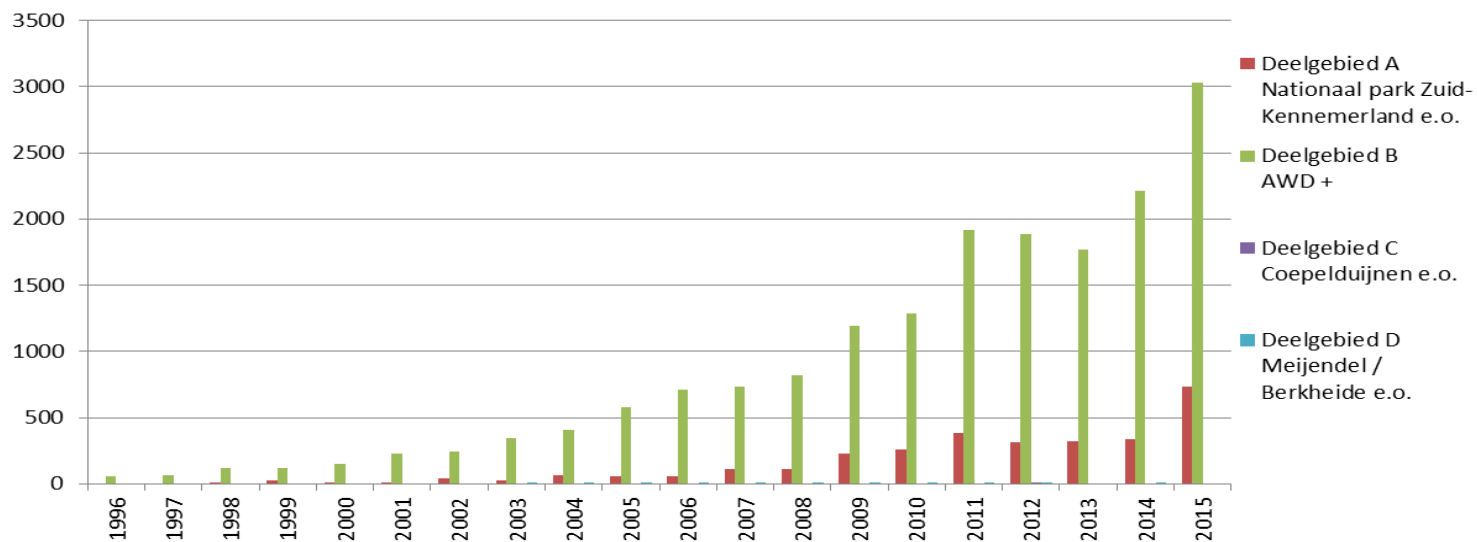
Tabel 19: Aantallen damherten naar diertype per deelgebied (Bron: Damhert- en reetelling duingebied Noord- en Zuid-Holland 2015)

In 2015 is er ook onderscheid gemaakt naar damherten die binnen het leefgebied en buiten het leefgebied zijn geteld. De resultaten hiervan zijn als volgt:

Figuur 16: Kaart binnen & buiten leefgebied (Bron: Damhert- en reetelling duingebied Noord- en Zuid-Holland 2015)

In het onderstaand figuur is tot slot de groei van de populatie damherten in de jaren 1996-2015 weergegeven. Zoals in het figuur te zien is er in het deelgebied B (AWD) een blijvende groei waarneembaar en liggen de aantallen hier het hoogst. In deelgebied A (Nationaal park Zuid-Kennemerland) is er na een daling in 2012 weer een stijgende lijn te zien vanaf het jaar 2013.

Figuur 17: Groei populatie damherten (1996 – 2015) (Bron: Faunabeheerplan damhert)

3.4 Reeëntelling

In Noord-Holland komen in de drietal leefgebieden reeën voor. Grofweg zijn dit het duingebied van Zuid-Kennemerland, De Gooi en Vechtreek en het Robbenoordbos en Dijkgatbos in de Wieringermeer. In alle leefgebieden wordt geteld volgens het VHR-protocol en gaan we uit van een berekening van de minimaal aanwezige populatie. Hierdoor ontstaat een betrouwbare trendtelling.

	Gebied↓ Soort→	Ree Bok	Ree Geit	Spitser	Ree Mnl.ka.	Ree Vrl.ka.	Ree Niet aa.	Totaal	Ree man	Ree vrouw	Ree NA	Ree Totaal
2013	Noord- en Zuid-Holland	110	170	2	8	7	28	325	120	177	28	325
	Gooi & Vechtstreek	172	300	~	19	22	48	561	191	322	48	561
	Robbenoordbos en Dijkgatbos	28	41	~	5	4	3	81	33	45	3	81
	Totaal	310	511	2	32	33	79	967	344	544	79	967
2014	Noord- en Zuid-Holland	107	179	0	11	17	32	346	118	196	32	346
	Gooi & Vechtstreek	68	129	~	20	36	8	261	88	165	8	261

	Robbenoordbos en Dijkgatbos											
		33	19	~	5	5	4	66	38	24	4	66
	Totaal	208	327	0	36	58	44	673	244	385	44	673
2015	Noord- en Zuid- Holland											
		102	189	0	10	11	32	344	112	200	32	344
	Gooi & Vechtstreek											
		92	130	0	18	25	29	294	110	155	29	294
	Wieringermeer (Robbenoord bos en Dijkgatbos)											
	29	27	0	3	3	16	78	32	30	16	78	
	Totaal	223	346	0	31	39	77	716	254	385	77	716

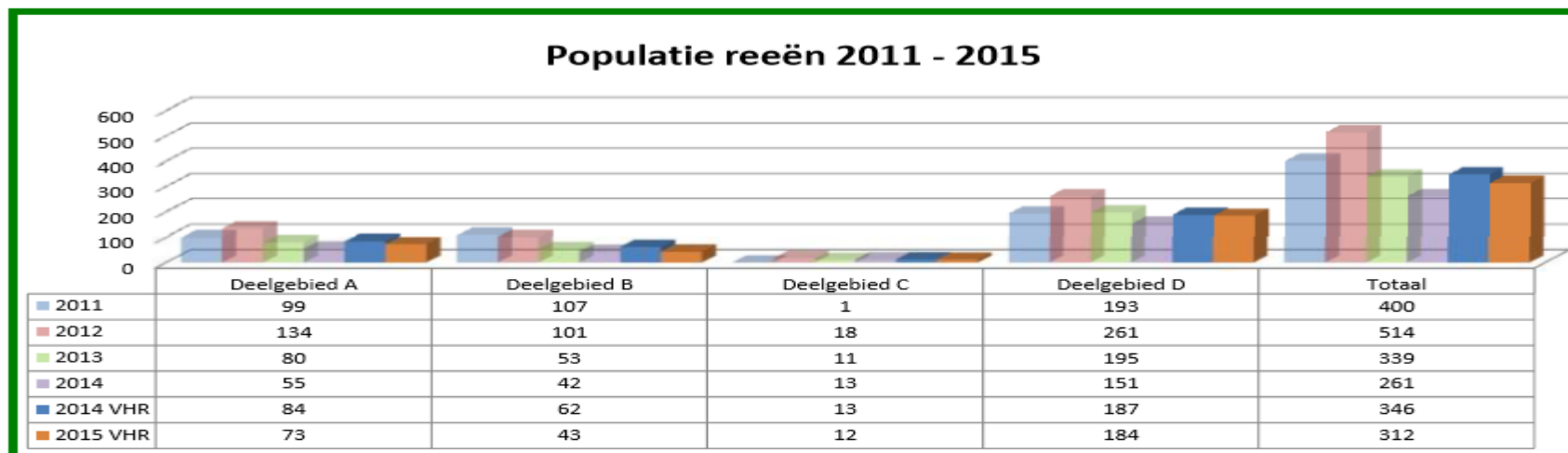
Tabel 20: Aantallen reeën naar diertype totaal Noord-Holland (Bron: Damhert- en reetelling duingebied Noord- en Zuid-Holland 2015)

Reeëntelling duingebied Noord- en Zuid-Holland 2015

Zoals eerder vermeld vindt de reeëntelling in het duingebied plaats in combinatie met het Zuid-Hollandse deel waar deze reeën ook verblijven. Deze telling is daarom een co-productie van twee FBE's. Mede daarom wordt onderscheid gemaakt in deelgebieden. De minimaal aanwezig populatie reeën bedroeg 312 stuks in totaal. Volgens berekening conform het VHR-protocol 344 reeën. Om de overgang in de berekeningswijze duidelijk te maken, is de transparante balk ook opgenomen in het figuur. Er zijn dit jaar weer minder reeën geteld dan in de voorgaande jaren. In 2011, 2012, 2013, 2014 en 2015 zijn respectievelijk 400, 514, 339, 346 en 344 reeën geteld.

Jaar	Totaal aantal getelde reeën	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden	Aantal deelgebieden
2013	339	15	Ca 200	83	4
2014	346	15	Ca 200	83	4
2015	312	15	Ca 200	99	4

Tabel 21: Totaal overzicht reetelling duingebied Kennemerland (Bron: Damhert- en reetelling duingebied Noord- en Zuid-Holland 2015)

Figuur 18: Populatieontwikkeling ree 2011-2015 (Bron: Damhert- en reetelling duingebied Noord- en Zuid-Holland 2015)

Reeëntelling Gooi en Vechtstreek 2015

In de Gooi en Vechtstreek bevindt zich een belangrijk deel van de Noord-Hollandse reeënpopulatie. In totaal zijn hier in 2015 294 reeën geteld.

Jaar	Totaal aantal getelde reeën	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden	Aantal deelgebieden
2013	371	14	55	26	8
2014	261	14	55	20	8
2015	294	14	55	20	8

Tabel 22: Totaal overzicht reetelling Gooi en Vechtstreek (Bron: Rapport Reetelling Gooi en Vechtstreek 2015)

	Gebied↓ Soort→	Ree Bok	Ree Geit	Spitser	Ree Mnl.ka.	Ree Vrl.ka.	Ree Niet aa.	Totaal	Ree man	Ree vrouw	Ree NA	Ree Totaal
2013	Gooi & Vechtstreek	172	300	~	19	22	48	561	191	322	48	371
2014	Gooi & Vechtstreek	68	129	~	20	36	8	261	88	165	8	261
2015	Gooi & Vechtstreek	92	130	0	18	25	29	294	110	155	29	294

Tabel 23: Aantallen reeën naar diertype in Gooi en Vechtstreek 2015 (Bron: Rapport Reetelling Gooi en Vechtstreek 2015)

Reeëntelling Wieringermeer 2015

In het Robbenoordbos en Dijkgatbos bevinden zich ook reeën. Samengevat zijn deze gebieden aangeduid als leefgebied Wieringermeer.

In totaal zijn hier in 2015 73 reeën waargenomen.

Jaar	Totaal aantal getelde reeën	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden
2013	86	1	Ca. 1	4
2014	66	1	Ca. 1	4
2015	73	1	Ca. 1	4

Tabel 24: Totaal overzicht reetelling Wieringermeer (Bron: Rapport Reetelling Wieringermeer 2015)

	Gebied↓ Soort→	Ree Bok	Ree Geit	Spitser	Ree Mnl.ka.	Ree Vrl.ka.	Ree Niet aa.	Totaal	Ree man	Ree vrouw	Ree NA	Ree Totaal
2013	Robbenoordbos en Dijkgatbos	28	41	~	5	4	3	81	33	45	3	86
2014	Robbenoordbos en Dijkgatbos	33	19	~	5	5	4	66	38	24	4	66
2015	Wieringermeer (Robbenoordbos en Dijkgatbos)	29	27	0	3	3	16	78	32	30	16	73

Tabel 25: Aantallen reeën naar diertype in Wieringermeer 2015 (Bron: Rapport Reetelling Wieringermeer 2015)

4 Wildaanrijdingen in 2015

De Faunabeheereenheid beschikte vanaf 2014 over een provinciebrede aanwijzing ter afhandeling van de wildaanrijdingen.

Het verloop van de aantallen geeft aan dat de aanrijdingen niet overal zomaar kunnen worden voorkomen; het vergt ook in 2015 blijvende aandacht en inzet.

Jaar	aantal aanrijdingen damhert	dood gevonden	Totaal
2010	51	nb	51
2011	48	nb	48
2012	33	nb	33
2013	17	nb	17
2014	52	20	72
2015	30	32	62

Tabel 26: Aanrijdingen damherten (Bron: Faunabeheerplan damherten 2015-2020 & het BRS/Faunaregistratiesysteem4)

Figuur 19: Grafisch weergave aantal aanrijdingen damhert (Bron: FRS)

⁴ **Cijfers damhert 2010-2013:** In het overzicht uit de aanvraag voor de aanwijzing zijn alle aanrijdingen en dood gevonden dieren bij elkaar opgeteld omdat het daar om 'valwild' gaat. Daarmee worden ook de dieren die bijvoorbeeld in een hek zijn gelopen bedoeld of dood gevonden dieren waarvan de doodsoorzaak niet 100% vaststaat. In het Faunabeheerplan gaat het alleen maar om de slachtoffers waarvan we zeker weten dat het om een aanrijding gaat. Daarom is dat aantal fors lager. (Bron: Faunabeheerplan damherten).

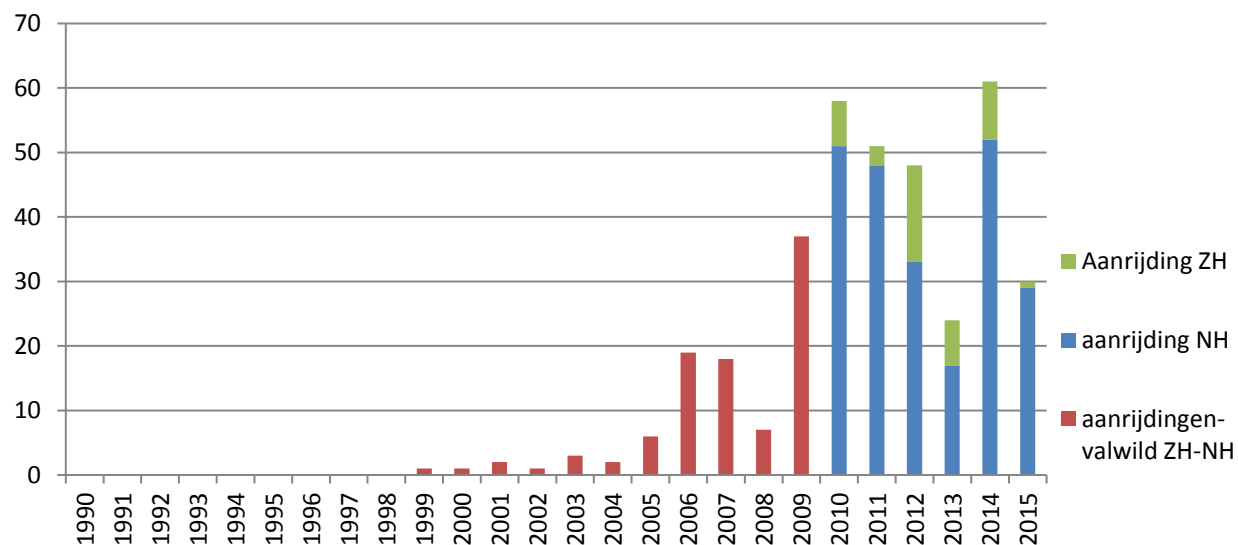
Cijfers 2014 & 2015 damhert: De cijfers van 2014 zijn afkomstig uit het Faunaregistratiesysteem. Hierbij is een selectie gemaakt op 'dood gevonden'. Dit betekent dat het niet alleen om aanrijdingen gaat maar dat de doodsoorzaak ook omschreven is als: onbekend, anders, vastgelopen (raster, hek enz.), ziekte en verdrinking.

Cijfers damhert 2014: 10 van de meldingen afkomstig uit FRS, 62 afkomstig uit BOA. 52 van deze meldingen betreft aanrijdingen met damherten.

Cijfers damhert 2015: alle meldingen zijn afkomstig uit BOA. 30 van deze meldingen betreft aanrijdingen met damherten.

De overlast van damherten groeit. Met name mannelijke damherten treden met regelmaat buiten het leefgebied. Het aantal aanrijdingen met damherten lag in 2014 op een aantal van 52. De afgelopen jaren zijn op veel plaatsen hekken geplaatst om de verkeersveiligheid te waarborgen. Het positieve effect hiervan was beperkt en lokaal. Met het groeien van de populatie trekken meer herten uit het gebied en neemt het aantal aanrijdingen weer onaanvaardbaar toe. Daarnaast is er ook een flink aantal meldingen van overlast, met name tuinen en begraafplaatsen moeten het ontgelden.

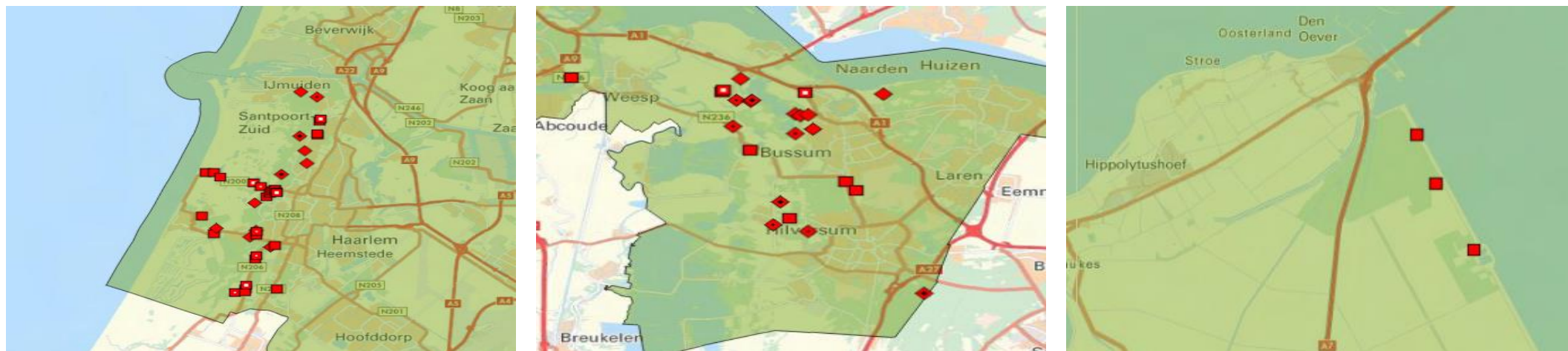
In het onderstaand figuur zijn het aantal aanrijdingen met damherten grafisch weergegeven in een staafdiagram. Hoewel de aantallen fluctueren, blijven de aanrijdingen hoog in provincie Noord-Holland.

Figuur 20: Aantal geregistreerde aanrijdingen met damherten (1996- 2015) (Bron: Faunabeheerplan damhert)

Jaar	Aantal aanrijdingen ree	Dood gevonden	totaal
2009	100	nb	100
2010	116	nb	116
2011	108	nb	108
2012	118	nb	118
2013	145	nb	145
2014	25	8	33
2015	44	26	70*

Tabel 27: Aanrijdingen reeën (bron: jaarverslag 2012 & het BRS/FRS)⁵

Figuur 21: Grafisch weergave aantal aanrijdingen ree (Bron: FRS)

⁵ **Cijfers ree 2010-2013:** In het overzicht uit de aanvraag voor de aanwijzing zijn alle aanrijdingen en dood gevonden dieren bij elkaar opgeteld omdat het daar om 'valwild' gaat. Daarmee worden ook de dieren die bijvoorbeeld in een hek zijn gelopen bedoeld of dood gevonden dieren waarvan de doodsoorzaak niet 100% vaststaat.

Cijfers ree 2014: 2 van de meldingen afkomstig uit FRS en 31 afkomstig uit BOA. 25 van deze meldingen betreft aanrijdingen met reeën.

Cijfers ree 2015: 14 van de meldingen afkomstig uit FRS en 56 uit BOA. 44 van deze meldingen betreft aanrijdingen met reeën.

Cijfers ree 2015: *betreft voorlopige cijfers.

5 Juridische aangelegenheden bij de uitvoering van het faunabeheer

Overzicht van juridische procedures

De uitvoering van het faunabeheer is onderhevig aan wettelijke procedures. Dit leidt ertoe dat veelvuldig door derden gebruikt wordt gemaakt van de mogelijkheid om bezwaar, beroep of hoger beroep aan te tekenen. De Faunabeheereenheid wilt ook deze activiteiten inzichtelijk maken en geeft hiermee voor de tweede keer een overzicht weer van de verschillende juridische zaken die in het verslagjaar gespeeld hebben. Dit overzicht biedt inzicht in de afgespeelde juridische procedures uit dit verslagjaar.

Deze juridische procedures verlopen vaak als volgt: bezwaarders kunnen desgewenst tegen het besluit van GS bezwaar maken. Zij doen dit door een bezwaarschrift in te dienen bij GS. Behandeling van het bezwaar vindt plaats in de Hoor- en Adviescommissie, die advies geeft aan GS. Op basis van dat advies neemt GS een beslissing over het bezwaar. Nadat GS een beslissing op bezwaar heeft genomen is er de mogelijkheid om hiertegen in beroep te gaan bij de rechtbank. Nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan is er de mogelijkheid om in hoger beroep te gaan. Daarnaast is er ook nog de mogelijkheid om een zogenaamde voorlopige voorziening aan te vragen. Het provinciaal bestuur is de eerst aangesprokene en verantwoordelijke. De Faunabeheereenheid is bij al deze procedures als derde belanghebbende actief betrokken.

Beschikbare ontheffingen

Besluitnummer	Kenmerk (nummer dat rechts op het provincieblad is weergegeven + zaaknummer rechtbank)	Inhoud	Overige informatie	Afgiftedatum	Stand van zaken (eindbesluit)	Besluit geldig tot
16 (2012)	63225/65341	Damherten nulstand (buiten leefgebied)	buiten leefgebied FBP Damhert 0- stand	12-07-12		31-12- 2015
49 (2013)	201507425/1A3 HAA 14/1902 HAA 14/903F HAA 15/476 HAA 14/1903 319926/321964 283691/295268	10 km ganzen Schiphol	3 zaken tegelijk behandeld (49,58,22).	24-01-2014	Ongegrond verklaard	31-12- 2018
58 (2013)	HAA14/1903 296397/316524 283691/295268	Nestbehandeling Schiphol 20 km	3 zaken tegelijk behandeld (49,58,22).	13-02-2014	Ongegrond verklaard	01-04- 2018
11 (2014)	349242/349866	Meerkoet		18-04-14		15-04- 2019
12 (2014)	369163/449645 369163/447531	Ekster		17-04-14	FBE gaat wijzigingsverzoek doen	15-04- 2019
13 (2014)	599596/621135 201502702/1/A3 14/3830 366727/450911 349248/349860 349244/391856	Vossen ontheffing		17-04-14	Ongegrond verklaard	17-04- 2019

14 (2014)	HAA 14/4544 349244/349864	Haas		18-04-14	Rechtbank verklaart het beroep gegrond en vernietigt het betreden besluit	15-04-2019
15 (2014)	HAA 14/4543	Wilde eend		18-04-14	Rechtbank verklaart het beroep gegrond en vernietigt het betreden besluit	15-04-2019
16 (2014)	370212/521667 373508/507343 373508/473505 380450/521746 379590/521726 375283/521698	Smient		29-04-2014	Bezwaar gegrond: besluit ingetrokken →nieuwe aanvraag (uit gedaan d.d. 22/09/15)	
17 (2014)	349243/349865	Knobbelzwaan		18-04-14	FBE gaat wijzigingsverzoek doen	15-04-2019
18 (2014)	349246/349862	Gaai		18-04-14	FBE gaat wijzigingsverzoek doen	15-04-2019
22 (2014) Gebiedsgericht Schiphol	361146/464203 361146/509792 478232/492155 HAA 15/476 553001/573726 361146/450026	Aanwijzing ex art 67 Afschot en nestbehandeling	Westeinderplassen Oosteinderpoel Boterdijk Traverse Vuurlijn Zijdelveld Zijdelmeer	19-09-14	Ongegrond verklaard	02-04-2018
39 (2014)	450028/461313	Aanwijzing wildaanrijdingen (damhert, ree)	Hele provincie	02-10-14	Geen bezwaren	02-10-2019
13 (2015)	577935/590860 577935/596335	Zomerganzenbeheer	AM	02-04-15	Ongegrond verklaard	03-03-2020

	HAA 15/4220 HAA 15/4316 601004/652079 601004/657195 601004/661620 601004/621753		(2 zaken tegelijk behandeld: 13 & 14)			
14 (2015)	577936/590861 HAA 15/4225 618548/661584 618547/661613 601004/652079	Zomerganzen schade	PM (2 zaken tegelijk behandeld: 13 & 14)	02-04-15	Ongegrond verklaard	03-03-2020
20 (2015)	596491/612689	Aanwijzing art 67 en 68.	Ruivangsten Schiphol 20km	08-05-15		11-05-15 t/m 05-07-2015
21 (2015)	612917/616742 629684/665347 HAA 15/ 4645 WET V00 629684/695055 612917/613033	Aanwijzing & ontheffing Ruivangsten NH grauwe gans, brandgans, Canadese gans en verwilde gans.	Art 67 & art 68 CO2 / Duke Gehele provincie 1 mei – 1 aug Tot 3 maart 2020	29 mei 2015	Ongegrond verklaard	03-03-2020
22 (2014)	361146/464203	Aanwijzing Nestbehandeling/doden ganzen vliegverkeer Gebiedsgericht (Oosteinderpoel, Boterdijk, Traverse, Vuurlijn, Zijdelveld, Zijdelmeer)	Diverse ganzen afschot nestbehandeling	HAA 15/476 WET V00		02-04-2018 (looptijd GBP)
59 (2013)	296408/352396 14/3831	Ruivangsten Schiphol	Diverse ganzen 10 km.	07-05-2014	Ongegrond verklaard	06-07-2014 (12-

	478234/533085 366729/450806 283691/295268 478600/511919 478232/538309					05-2014 t/m 06- 07-2014)
43 (2015)	691907/706919	Winterganzen schade	21 januari hoor& adviescommissie			03-03- 2020
04 (2015)	448053/550468	Broedparen grauwe gans Tijdelijke verlenging	Verlenging 80A (2009) Verlenging 44 (2013) en 35 (2014)			01-04- 2015
45 (2015) 740995/755961	HAA 15/5730 WET 100	Smient		30-11-2015		15-04- 2019

Bezwaren ingediend bij de Hoor en advies commissie (HAC) waarna -> Beslissing op bezwaar GS NH

Besluit NR	Kenmerk	Inhoud	Zittingsdatum HAC	HAC Adv	BoB	Beroep ingesteld?
49 (2013)	201507425/1A3 HAA 14/1902 HAA 14/903F HAA 15/476 HAA 14/1903 319926/321964 283691/295268	Afschot Schiphol	07-08-14	Ongegrond	Het advies van de Commissie wordt integraal overgenomen	x
58 (2013)	HAA14/1903 296397/316524 283691/295268	Nestbehandeling Schiphol	10-04-14	Ongegrond	Het advies van de Commissie wordt integraal overgenomen	x

12 (2014)	369163/449645 369163/447531	Ekster	31-07-14	Ongegrond (bezwaarde niet in zijn bezwaren te ontvangen)	Het advies van de Commissie wordt integraal overgenomen	
13 (2014)	599596/621135 201502702/1/A3 14/3830 366727/450911 349248/349860 349244/391856	Vossenonthefing	17-07-14	Ongegrond	Het advies van de Commissie wordt integraal overgenomen	x
14 (2014)	HAA 14/4544 349244/349864	Haas	17-07-14	Deels gegrond: wijz onth		x
15 (2014)	HAA 14/4543	Wilde eend	17-07-14	Deels gegrond: wijz onth		x
16 (2014)	370212/521667 373508/507343 373508/473505 380450/521746 379590/521726 375283/521698	Smient	31-07-14 04-12-2014 18-09-2014	Deels gegrond: Besluit aanpassen met inachtneming advies		
17 (2014)		Knobbelzwaan	31-07-14	Wijz. Onth.	13-10-14	
18 (2014)	19?	Gaai	31-07-14	Niet ontv. Ongegrond	26-08-14	
		Nestbehandeling 20 km Schiphol	11/12			
21 (2015)	612917/616742 629684/665347 HAA 15/ 4645 WET V00 629684/695055	Aanwijzing & onthefing Ruivangsten NH grauwe gans, brandgans,	04/06/15 10/09/15	Dat het besluit niet herroepen moet worden	-U in uw bezwaar te ontvangen	

	612917/613033	canadese gans en verwilde gans.			-Uw bezwaar ongegrond te verklaren	
22 (2014)	361146/464203 361146/509792 478232/492155	Aanvulling SH betreden grond	11-12-2014	X 06/01	Het advies van de Commissie wordt integraal overgenomen	x
Verbiest	14/1849 HAA 15/396 373508/507343	Verbiest ? niet ontv.	04-12-2014	Ongegrond		
13 (2015)	577935/590860 577935/596335 HAA 15/4220 HAA 15/4316 601004/652079 601004/657195 601004/661620 601004/621753	Zomerganzenbeheer AM	09-07-15	25-08-15 FBOngegrond KJV niet ontv. Ontheffingen terecht verleend. Bezwaren Faunabescherming en de KNJV ongegrond verklaard.	Het advies van de Commissie wordt integraal overgenomen	x
14 (2015)	577936/590861 HAA 15/4225 618548/661584 618547/661613 601004/652079	Zomerganzenschade PM	09-07-15 11.00 uur	Ontheffingen terecht verleend. Bezwaren Faunabescherming en de KNJV ongegrond verklaard	Het advies van de Commissie wordt integraal overgenomen	x
59 (2013)	14/3831 478234/533085 366729/450806 283691/295268	Ruivangsten Schiphol	07-08-2014	Ongegrond verklaard	Het advies van de Commissie wordt	x

	478600/511919 478232/538309				integraal overgenomen	
--	--------------------------------	--	--	--	--------------------------	--

Beroep ingesteld bij de rechtbank -> waarna uitspraak rechtbank

Besluit NR	Kenmerk Zaaknummer	Inhoud	Rechtbank zitting	Uitspraak	Datum uitspraak	Hoger beroep
14 (2014)	HAA 14/4544 WET V00 349244/349864	Haas	12-03-15	Rechtbank verklaart het beroep gegrond en vernietigt het bestreden besluit	22-04-2015	
15 (2014)	HAA 14/4543 WET V00	Wilde eend	12-03-15	Beroep is gegrond verklaard	22-04-2015	
13 (2014)	599596/621135 201502702/1/A3 14/3830 366727/450911 349248/349860 349244/391856	Vossenonthefing	06-03- 2015	Ongegrond verklaard	06-03-2015	x
21 (2015)	612917/616742 629684/665347 HAA 15/ 4645 WET V00 629684/695055 612917/613033	Aanwijzing & onthefing Ruivangsten NH grauwe gans, brandgans, Canadese gans en verwilderde gans.	HAA 15/ 4645 WET VAL 2 26- 02-2016 HAA 15/ 4645 WET VAL 2			

58 (2013)	HAA 14/1903 WET V00	Besluit Nestbehandeling Schiphol	23 juni	Ongegrond verklaard	04-09-2015	
59 (2013)	HAA 14/3831	Ruivangsten Schiphol	23 januari	Ongegrond verklaard		
49 (2013)	201507425/1A3 HAA 14/1902 HAA 14/903 HAA 15/476	Besluit Afschot Schiphol	23 juni	Ongegrond verklaard	04-09-2015	
22 (2014)	HAA 15/476 WET V00	Aanwijzing Nestbehandeling/dod en ganzen vliegverkeer Gebiedsgericht	23 juni	Ongegrond verklaard	04-09-2015	
13 (2015)	601004/661620 601004/652079 601004/657195 577935/590860 577935/596335 HAA 15/ 4316 WET V00 HAA 15/4220 HAA 15/4316 601004/621753	Zomerganzenbeheer (AM)				
14 (2015)	577936/590861 HAA 15/4225 618548/661584 618547/661613 601004/652079	Zomerganzen schade	PM (2 zaken tegelijk behandeld: 13 & 14)			
14 (2015)	577936/590861	Zomerganzenschade PM		Ongegrond verklaard		

Verbiest	14/1849 HAA 15/396 373508/507343	Verbiest (smienten)	03-10-2014	Ongegrond verklaard	08-10-2014	
-----------------	--	---------------------	------------	---------------------	------------	--

Hoger beroep ingesteld bij Raad van State -> waarna uitspraak van de Raad van State

Besluit NR	Kenmerk zaaknummer	Inhoud	aankondiging	Hogerberoepsschrift	stukken	6 wkn	Zittingsdatum	Uitspraak	Overig
13 (2014)	599596/621135 201502702/1/A3 14/3830 366727/450911 349248/349860 349244/391856	Vossenonthefing	02/04/15	09/04/15	22/04/15	22 mei	27-08-15 (niet aanwezig)	De rechtbank verklaart het hoger beroep ongegrond.	Info bij Harry navragen
? -/- pnh	201506791/1/A3 HAA 15/396	J. Verbiest	27/08/15 aankondiging	03/09/15				De rechtbank verklaart het beroep gegrond en vernietigt het bestreden besluit	
49 (2013)	HAA 14/1902 WET V00	Besluit Afschot Schiphol					04-09-2015		
38 (2015)	675502/685690	Haas							

Tabel 28: Overzicht ontheffingen en juridische procedures in 2015 (Bron: FBE Noord-Holland)